

Fakulteta za pravo in poslovne vede
Dodiplomski študijski program Poslovne vede I

Gorazd Poltrini

Računovodska analiza izbranega podjetja

Diplomska naloga

Mentor: izr. prof. dr. Tatjana Horvat

Ljubljana, 2020

ZAHVALA

Zahvalil bi se mentorici izr. prof. dr. Tatjani Horvat za ves trud in pomoč pri nastajanju te diplomske naloge ter za vse koristne nasvete in napotke pri računovodski raziskavi.

Kazalo vsebine

1. Uvod in predstavitev raziskave	7
1.1. Uvod	7
1.2. Področje in cilj raziskave.....	8
2. Teoretične podlage računovodske analize	9
2.1. Računovodski izkazi	12
2.1.1. Bilanca stanja.....	15
2.2.2. Izkaz poslovnega izida.....	19
2.2.3. Izkaz denarnih tokov.....	21
2.2.4. Izkaz gibanja kapitala	23
2.2. Računovodski kazalniki	24
2.2.1. Kazalnik financiranja.....	24
2.2.2. Kazalnik investiranja	26
2.2.3. Kazalnik gospodarnosti.....	27
2.2.4. Kazalnik dobičkonosnosti.....	28
2.2.5. Kazalnik vodoravnega finančnega ustroja	29
2.2.6. Kazalnik obračanja	30
3. Opis podjetja	33
3.1. Predstavitev podjetja	33
3.2. Predstavitev makroekonomskega okolja in dejavnosti podjetja.....	33
3.3. Predstavitev dosežkov podjetja.....	34
4. Analiza podjetja z računovodskimi kazalniki	37
4.1. Bilanca stanja.....	37
4.1.1. Aktiva.....	37

4.1.2. Pasiva	38
4.2. Izkaz poslovnega izida	39
4.1. Kazalnik financiranja	40
4.1.1. Stopnja lastniškosti financiranja.....	40
4.1.2. Stopnja dolžniškosti financiranja	41
4.2. Kazalnik investiranja.....	43
4.2.1. Stopnja osnovnosti financiranja	43
4.2.2. Stopnja dolgoročnosti investiranja	44
4.3. Kazalnik vodoravnega finančnega ustroja	45
4.3.1. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	45
4.3.2. Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	46
4.4. Kazalnik gospodarnosti	48
4.5. Kazalnik dobičkonosnosti	49
4.5.1. Koeficient čiste dobičkonosnosti (ROE)	49
4.5.2. Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	50
4.6. Kazalnik obračanja.....	51
4.6.1. Koeficient obračanja terjatev do kupcev.....	51
4.6.2. Povprečna doba vezave terjatev do kupcev	52
4.6.3. Koeficient obračanja zalog materiala	53
4.6.4. Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	54
4.6.5. Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev	55
5. Ugotovitve in zaključek	59
6. Reference	64
7. Povzetek.....	67

8. Abstract.....	68
------------------	----

Kazalo tabel

Tabela 1: Aktivna stran bilance stanja od 2014 do 2018.....	38
Tabela 2: Pasivna stran bilance stanja od 2014 do 2018.	38
Tabela 3: Izkaz poslovnega izida podjetja.	40
Tabela 4: Delež kapitala v financiranju.....	41
Tabela 5: Stopnja dolžniškosti financiranja.....	42
Tabela 6: Stopnja osnovnosti investiranja.....	43
Tabela 7: Stopnja dolgoročnosti investiranja.....	44
Tabela 8: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev.....	45
Tabela 9: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti(hitri koeficient) 47	
Tabela 10: Kazalnik gospodarnosti.....	48
Tabela 11: Koeficient čiste dobičkonosnosti (ROE).....	49
Tabela 12: Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev.....	50
Tabela 13: Koeficient obračanje terjatev do kupcev.....	51
Tabela 14: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev.....	52
Tabela 15: Koeficient obračanja zalog materiala.....	53
Tabela 16: Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev.....	54
Tabela 17: Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev.....	56
Tabela 18: Kazalniki podjetja Pipistrel d.o.o.....	58

Kazalo slik

Slika 1: Sestava letnega poročila.....	9
--	---

Kazalo grafov

Graf 1: Stopnja lastniškosti financiranja	41
Graf 2: Stopnja dolžniškosti financiranja	42
Graf 3: Stopnja osnovnosti investiranja.....	43
Graf 4: Stopnja dolgoročnosti investiranja	45
Graf 5: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev.....	46
Graf 6: Kratkoročni koeficient	47
Graf 7: Kazalnik gospodarnosti	48
Graf 8: Koeficient čiste dobičkonosnosti	50
Graf 9: Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev.....	51
Graf 10: Koeficient obračanje terjatev do kupcev	52
Graf 11: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev	53
Graf 12: Koeficient obračanja zalog materiala	54
Graf 13: Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	55
Graf 14: Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev	56

1. Uvod in predstavitev raziskave

1.1. Uvod

V diplomski nalogi želim na podlagi podjetja *PIPI Strel d. o. o.* iz Ajdovščine, ki se ukvarja z letalsko industrijo, prikazati računovodsko analizo podjetja, natančneje z računovodskimi kazalniki. Podjetje ima tradicijo nekaj več kot trideset let, v zadnjih letih pa je na splošno zelo prepoznavno, saj je vodilno v svoji panogi ter velika gonilna sila v Vipavski dolini. Ljudje največkrat vedo o določenem podjetju le osnovne informacije, torej s čim se ukvarja, kje je locirano, kdaj je bilo ustanovljeno, koliko zaposlenih ima, kdo je ustanovitelj, kakšna je panoga in podobno. Glede na to, da je o podjetju moč slišati veliko dobrih stvari, smo želeli z raziskavo pridobiti vpogled v ekonomsko in finančno stanje podjetja ter način sestave in obdelave računovodske analize s kazalniki. Namreč posamezniku, ki mu je poznana le zunanost podjetja ali nima določene izobrazbe ali ga to ne zanima, niti ne more poznati globljih informacij o podjetju, saj so mu znani le splošni podatki. Z računovodsko analizo s kazalniki pa lahko gremo globlje v raziskavo. Glede na časovno obdobje petih let smo želeli s pomočjo pridobljenih rezultatov kazalnikov ugotoviti uspešnost in trend podjetja. Računovodski kazalniki nam omogočajo opraviti uspešno analizo podjetja v določenem obdobju. Vendar pa nam pravo moč in pomen da informacija, ki nam pokaže trend več let. To dosežemo, če primerjamo več obdobj skupaj ter nato argumentiramo spreminjajoča se stanja v določenem obdobju. V ta namen je pripravljena analiza z računovodskimi kazalniki za obdobje petih let, saj mislim, da obdobje treh do petih let najbolje pokaže analizo trenda poslovanja podjetja. V analizo je vključeno obdobje po zadnji gospodarski in ekonomski krizi, ki se je začela leta 2009, analiza pa zajema obdobje od leta 2014 do leta 2018.

1.2. Področje in cilj raziskave

Računovodska poročila so kot nekakšna krvna slika podjetja ali organizacije, saj so v njih pomembne informacije o delovanju in poslovanju podjetij ali organizacij v določenem letu.

Poročila vsebujejo pomembne ekonomske in poslovne informacije. Temeljna računovodska izkaza sta bilanca stanja (sestavljena iz aktive in pasive) ter izkaz poslovnega izida, ki sta glavni vir informacij financiranja in poslovanja. Za vlagatelje, lastnike ali uporabnike je pomembno, da sledijo, kako uspešna je neka družba, da vedo, koliko je smiselno vlagati. Uspešnost družbe pa je moč razbrati iz računovodskih poročil. V tem primeru si lahko iz preteklih podatkov s pomočjo različnih metod pomagamo ugotoviti stanje in uspešnost družb ali podjetij. Ena od metod računovodske analize podjetij je analiza z računovodskimi kazalniki.

Diplomska naloga je razdeljena na tri dele, in sicer na teoretičnega, opisnega in tretjega, kjer je narejena analiza z računovodskimi kazalniki.

Prvi del naloge predstavlja teoretični del računovodske analize. Torej zajema:

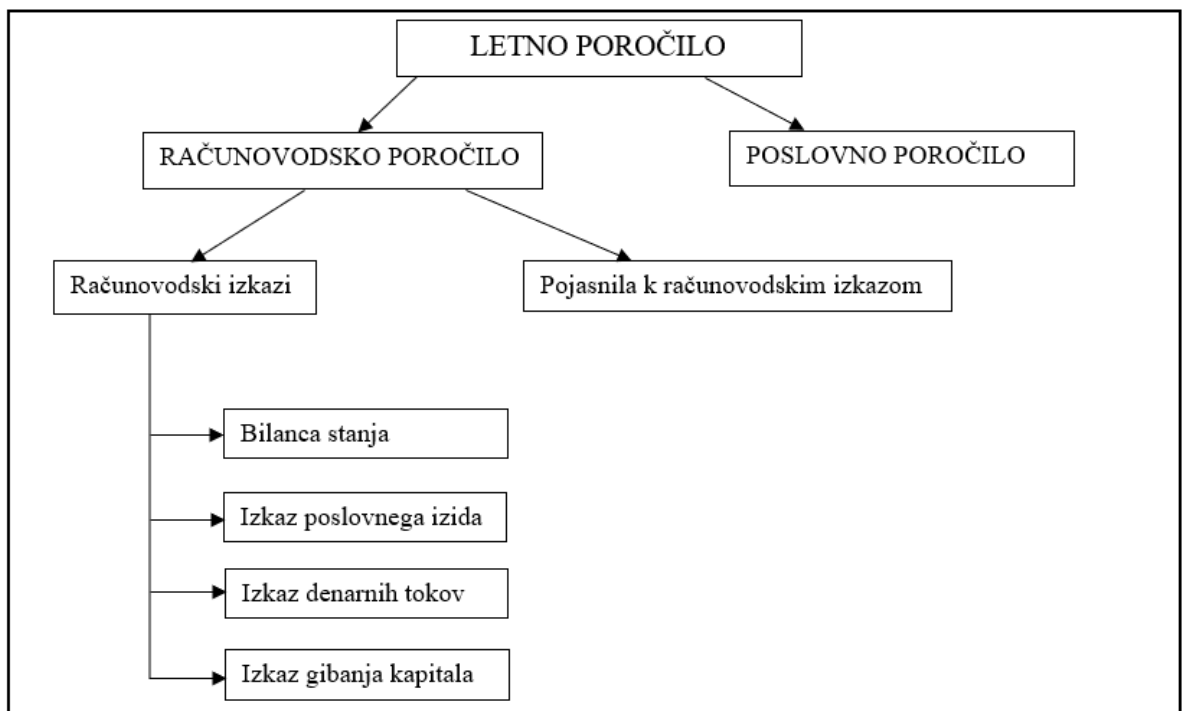
- računovodsko analizo,
- računovodske izkaze,
- računovodske kazalnike.

V drugem delu sledi opis podjetja ter njegove prvotne dejavnosti, v tretjem delu pa računovodska analiza s kazalniki, kar je tudi glavni cilj raziskave, kjer sem ugotavljal trend določenih kazalnikov. Njihove kombinacije so mi podrobneje predstavile uspešnost poslovanja podjetja. V tem se bodo videli tudi prava pričakovanja in trend za prihodnost podjetja. To nam omogoča uvid v prihodnost poslovanja ali pomaga kupcu podati informacije, v kakšnem stanju je podjetje.

Za analizo so potrebni določeni podatki in informacije, ki so bistvene za raziskavo in sem jih moral pridobiti iz bilance stanja, izkaza poslovnega izida in izkaza denarnega toka. Zato sem vse potrebne podatke pridobil iz *AJPESA* (zaključena letna poročila podjetja), kjer sem uporabil informacije iz potrjenih letnih poročil preteklih let. Za zanimivost raziskave sem v analizi zajel obdobje po zadnji svetovni finančni krizi, in sicer od letnega poročila 2014 do vključno letnega poročila za leto 2018.

2. Teoretične podlage računovodske analize

Računovodsko letno poročilo je sestavljeno iz več delov, ki se povezujejo ter tvorijo celoto in prikazujejo celotno poslovanje podjetja. Spodnja shema predstavlja sestavo vsakega računovodskega poročila.

Slika 1: Sestava letnega poročila

Računovodstvo je sestavljeno iz več funkcij oz. dejavnosti, ki tvorijo celoto, zato k računovodstvu štejemo računovodsko nadziranje, knjigovodstvo, predračunavanje, obračunavanje ter analiziranje. Zelo pomembno vlogo ima analiziranje, ki ima pomen v primerjanju računovodskih podatkov za določeno obdobje.

Beseda analiza izhaja iz grške besede »analysis« in pomeni razčlenjevanje celote na njene sestavne dele z namenom, da pridemo do vzrokov, ki so povzročili nastanek pojava. (Koletnik, 1997, 29)

Analiza je torej postopek, ki ga spremlja miselno sklepanje od pojava k posameznim elementom; gre za dedukcijo. Sledita sinteza kot postopek in indukcija kot miselni proces sklepanja od posameznih sestavin pojava k izhodiščni pojavni obliki ter vrednosti pojava. Bistvo analize poslovanja so v preteklosti avtorji različno pojmovali. V slovenskem prostoru se je še najbolj uveljavila Lipovčeva opredelitev bistva analize poslovanja. Po njegovem mnenju je analiza poslovanja celota ocenjevanja in planiranja poslovanja, kar je pravzaprav že ekonomska kontrola poslovanja družbe. Spremembe, ki jih prinaša informacijska tehnologija na področju poslovanja podjetij nove ekonomije, sprožajo potrebo po prilagajanju in dopolnitvah procesa analize poslovanja in presojanja uspešnosti poslovanja podjetij. (Šuštar 2011, 20)

Funkcije računovodstva lahko glede na namen delimo na spremljevalne in proučevalne.

- Med spremljevalne sodita predračunavanje in knjigovodenje. Ti dve skrbita za zbiranje, urejanje in obdelavo podatkov o poslovnih dogodkih in sta podlaga za oblikovanje obračunskih oziroma predračunskih informacij o stanjih in spremembah gospodarskih kategorij. (Ivančič Neva 2007, 4)

- Druga delitev pa se imenuje proučevalne funkcije. Sem sodita nadziranje in analiziranje. Ti dve skrbita za oblikovanje nadzornih in analitičnih informacij o stanjih in spremembah gospodarskih kategorij. (Ivančič Neva 2007, 4)

Računovodsko analiziranje je analiziranje, ki temelji na računovodskih podatkih, je presojanje ter pojasnjevanje stanja in uspešnosti oziroma neuspešnosti poslovanja organizacije. Računovodske podatke večkrat dopolnjujemo s podatki, ki nam v računovodstvu niso vedno na razpolago, zato jih moramo prej skrbno zbrati, urediti in dodatno obdelati. V razpredelnicah prikazani obdelani dodatni podatki so osnova za izvedbo analize. Pri računovodskem analiziranju imamo na voljo različne metode, ki se medsebojno dopolnjujejo. To so razčlenjevanje (analiziranje), primerjanje (komparacija), izločevanje (eliminacija), osamljanje (izolacija) in strjevanje (sinteza). Informacije, ki so rezultat računovodskih analiz, so pomembne podlage za odločanje tako za poslovodstvo kot tudi za druge odgovorne na posameznih odločitvenih ravneh. Te informacije morajo poleg številčnih predstavitev vsebovati tudi besedne obrazložitve in podlage za izboljšavo analiziranih procesov in stanj. (Ivančič Neva 2007, 4)

Cilji in nameni računovodskega poročanja informacij za različne računovodske organe se lahko razlikujejo, vendar je osrednja tema podobna. Po mednarodnih standardih računovodskega poročanja je glavni cilj poročanja zagotoviti informacije o poročevalskem subjektu, ki so koristne potencialnim vlagateljem, upnikom ali posojilodajalcem pri odločanju o virih podjetja. K tem odločitvam štejemo nakup, prodajo ali posedovanje lastniških in dolžniških inštrumentov ter zagotavljanje ali poravnavo posojil drugih oblik kredita. Mednarodni standardi računovodskega poročanja tudi navajajo, da so odločitve odvisne od uporabnikovih pričakovanj glede tveganja, zneska in časa prihodnjih neto denarnih pritokov poročajočega podjetja. (MSRP 2019)

2.1. Računovodski izkazi

Zakon o gospodarskih družbah v 54. členu pravi (Zakon o gospodarskih družbah 2016):

- (1) Družbe in podjetniki morajo voditi poslovne knjige in jih enkrat letno zaključiti v skladu s tem zakonom in slovenskimi računovodskimi standardi ali mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, če zakon ne določa drugače. Poslovno leto se lahko razlikuje od koledarskega leta. Na podlagi zaključenih poslovnih knjig je treba za vsako poslovno leto v treh mesecih po koncu tega poslovnega leta sestaviti letno poročilo.

Računovodski izkazi (angl. *financial statements*) so končni rezultati računovodskega spremljanja poslovanja podjetja. Njihov namen je zagotavljanje informacij o premoženjskem in finančnem položaju podjetja ter o njegovi uspešnosti poslovanja, ki so koristne pri odločanju širokega kroga zainteresiranih uporabnikov. Računovodski izkazi so namenjeni predvsem zunanjim uporabnikom, ki nimajo možnosti dostopa do podrobnejših podatkov o poslovanju podjetja. Zunanjim uporabnikom podjetja poročajo predvsem z letnimi računovodskimi izkazi, ki so sestavljeni za poslovno leto, ki je za večino podjetij enako koledarskemu letu. Letni računovodski izkazi so sestavni del letnega poročila, ki je temeljno poročilo o poslovanju v posameznem letu in je sestavljeno iz poslovnega in računovodskega poročila. (Igličar in Hočevvar 2011, 182)

Temeljni letni računovodski izkazi so (Igličar in Hočevvar 2011, 182):

- bilanca stanja,
- izkaz poslovnega izida,
- izkaz denarnih tokov,
- izkaz gibanja kapitala.

Računovodski izkazi nastanejo kot posledica knjigovodenja računovodskih izkazov. Knjigovodje so zaposleni posamezniki, ki upravljajo vse s finančnimi podatki za podjetje. Knjigovodje imajo pomembno vlogo in stopnjo moči v podjetju glede na njihov dostop in poznavanje vseh njegovih finančnih virov. S pravim in ustreznim knjigovodstvom lahko podjetja spremljajo vse informacije v poslovnih knjigah svojega podjetja. S tem si pomagajo pri sprejemanju ključnih odločitev, ki vključujejo poslovanje, naložbenje in financiranje. Podjetje bi bilo prikrajšano in ne bi imelo pojma brez knjigovodij, saj ne bi poznalo informacij o svojem finančnem položaju in transakcijah, ki so se zgodile ali se pa se šele bodo v določenem podjetju. Knjigovodstvo je pomembno tako za notranje kot za zunanje uporabnike. Med zunanje uporabnike lahko štejemo vlagatelje, finančne institucije in celo vlado, ki potrebuje dostop do zanesljivih informacij za prave in dobre odločitve pri presojanju in prihodnjih naložbah. Majhna podjetja po navadi ne najemajo računovodij s polnim delovnim časom zaradi visokih stroškov dela. V takem primeru majhna podjetja najamejo knjigovodje, da jim opravijo knjigovodske stvari, ali pa celo oddajo svoje naloge knjigovodskim ali administrativnim podjetjem. Mnogi ljudje se, ko ustanavljajo svoja podjetja, niti ne zavedajo oz. pozabijo na pomen določenih stvari, npr. kot so zapisi o vsaki transakciji in dobljenem ali izgubljenem centu in je tu še kako pomemben pomen knjigovodstva. Lahko bi rekli, da je vodenje podjetja tek na dolge proge, saj le tako dosežemo trajnost in pomen bistva knjigovodstva. Če je knjigovodstvo pravilno vodeno, nam zagotavlja ustrezna finančna merila, torej kako dobro nam gre, in ob tem opisuje, zakaj nam gre morda slabo. S knjigovodstvom lahko dosežemo odlične strateške dosežke. Knjigovodstvu lahko zato pripišemo pomembno vlogo in poudarimo, da ni manj vredna funkcija računovodstva. (MSRP 2019)

Pomembna stvar je posredovanje finančnih informacij vsem, ki bi jih potrebovali, torej vsem morebitnim interesentom, ki bi sodelovali s podjetjem. Pomembne posredovane finančne informacije uporabniki oz. stranke uporabijo za prihodnje

poslovne odločitve. Preprosto povedano lahko uporabniki dobijo vpogled v »krvno sliko« podjetja in s tem vidijo, ali je ugodno za sodelovanje, seveda pa morajo biti za to tudi vse navedene informacije pravilne in zanesljive, da se ljudje sploh lahko odločajo. V računovodstvu pri poročanju pogosto srečamo pojav, imenovan informacijska asimetrija. Situacija, v kateri ima ena stranka več ali manj informacij kot druga stranka. Ponudba in povpraševanje po finančnem poročanju pa ustvarja obstoj informacijske asimetrije. Pri računovodskem poročanju gre za pripravo o poročevalskem subjektu in prenosu teh informacij od tistih, ki jih imajo (ponudba) tistim, ki jih potrebujejo (povpraševanje). (MSRP 2019)

Izkaz stanja torej prikazuje višino in sestavo sredstev in obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku. Kaže nam torej premoženje, s katerim podjetje razpolaga (sredstva) na določen dan, in vire financiranja, s katerimi podjetje financira premoženje (obveznosti do virov sredstev). Najbolj splošno gledano izkaz stanja pove, kolikšna sredstva so bila vložena v podjetje, kako je podjetje prišlo do teh sredstev in kako jih je naložilo, kakor je razvidno na določen dan. (Šuštar 2009, 22)

Če je človek vpet v gospodarstvo in posel, ga tudi zanimajo različne informacije, kot so npr. s kom sodelovati, poslovati, kako drugi poslujejo in podobno. Eden od glavnih ali celo glavni vzrok pisanja računovodskih izkazov je tudi, da se nekje zbirajo informacije o tem, kako drugi funkcionirajo. V današnjem času so uporabniki računovodskih izkazov različni ljudje iz različnih panog. Tako so izkazi pomembni za zaposlene, posojilodajalce, potencialne lastnike, potencialne investitorje, kupce, banke, dobavitelje, javnost, konkurenco in celo državo. Zanimajo jih različne informacije o določenem podjetju, da se lahko glede na svojo situacijo in situacijo potencialnega podjetja pravilno odločajo (na primer banka bo v primeru odobritve kredita verjetno pogledala, v kakšnem finančnem stanju je določeno podjetje, upnika bo zanimala plačilna sposobnost določenega podjetja, posojilodajalce ali lastnike bo zanimal dobiček).

2.1.1. Bilanca stanja

Beseda bilanca izhaja iz italijanske besede »bilancia«, kar pomeni tehtnica. Je dvostranski prikaz trenutnega stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov. Prikazuje torej velikost in sestavo (strukturo) sredstev ter obveznosti do njihovih virov na določen dan. (Koželj in Dolinšek 2012, 30)

Bilanca je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev za poslovno leto ali medletno obdobje, za katero se sestavlja. (Koželj in Dolinšek 2012, 30)

Bilanca stanja je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje premoženjsko stanje in finančni položaj podjetja na določen dan. Premoženjsko stanje podjetja prikazujejo sredstva podjetja, ki so prikazana na aktivni (levi) strani bilance stanja, finančni položaj pa prikazujejo obveznosti do virov sredstev, ki so prikazane na pasivni (desni) strani bilance stanja. (Igličar in Hočevar 2011, 186)

Bilanca stanja prikazuje celostna sredstva podjetja in kako se ta sredstva financirajo z dolgom in lastniškim kapitalom.

$$\mathbf{AKTIVA} \text{ (sredstva)} = \mathbf{PASIVA} \text{ (obveznosti do virov sredstev)}$$

Podjetje mora imeti vrednost sredstev enako obveznostim do virov sredstev, kar predstavlja temeljno bilančno ravnovesje.

Za bilanco stanja lahko rečemo, da je razdeljena na dve strani, levo in desno. Leva stran bilance stanja opisuje vsa sredstva podjetja. Na desni strani bilance stanja pa so opisane obveznosti in lastniški deleži podjetja. Na obeh straneh so glavne postavke praviloma razvrščene po likvidnosti. Bolj likvidni računi, kot so zaloge, denarna sredstva in

obveznosti do kupcev, so postavljeni pred nelikvidnimi računi, kot so obrati, nepremičnine in oprema ter dolgoročni dolgovi. Sredstva in obveznosti do virov sredstev pa na vsaki strani ločimo še na kratkoročna sredstva in obveznosti do virov sredstev ter na dolgoročna sredstva in obveznosti do virov sredstev. (MSRP 2019)

Finančni položaj podjetja v določenem trenutku nam prikazuje prav bilanca stanja. Glavni elementi bilance stanja so sredstva ter obveznosti do virov sredstev. Sredstva vključujejo vse, kar je last podjetja, kot so npr. denar, zaloge, zgradbe, oprema in avtomobili. Na drugi strani pa obveznosti vključujejo vse, kar družba dolguje drugim, npr. bančna posojila, račune prodajalcev. Na koncu delniški kapital vključuje terjatve, ki jih imajo lastniki do sredstev glede na njihov del lastništva. K skupnim lastniškim računom sodijo navadne in prednostne delnice. (MSRP 2019)

Preprosto bi lahko rekli, da so v bilanci stanja, ki se nahajajo v računovodskem izkazu na levi strani:

- dolgoročna sredstva,
- kratkoročna sredstva.

Na desni strani bilance stanja pa se nahajajo:

- kapital,
- obveznosti.

Dolgoročna sredstva predstavljajo (to so sredstva, ki se praviloma preoblikujejo v obdobju, daljšem od enega leta) (Koželj in Dolinšek 2012, 27):

- neopredmetena sredstva (patente, licence, blagovne znamke ...);
- opredmetena osnovna sredstva (zemljišča, zgradbe, opremo ...);
- dolgoročne aktivne časovne razmejitev;
- naložbene nepremičnine (nepremičnine, namenjene za oddajo v najem);
- dolgoročne finančne naložbe (dana posojila, naložbe v vrednostne papirje ...);
- dolgoročne poslovne terjatve;

- odložene terjatve za davek.

Kratkoročna sredstva so (to so sredstva, ki se praviloma preoblikujejo v obdobju, krajšem od enega leta) (Koželj in Dolinšek 2012, 27):

- sredstva za prodajo;
- zaloge (material, embalaža, trgovsko blago, gotovi izdelki ...);
- kratkoročne poslovne terjatve (terjatve do kupcev, terjatve za vstopni DDV);
- kratkoročne finančne naložbe (dana posojila);
- denarna sredstva (denar na transakcijskem računu);
- kratkoročne aktivne časovne razmejitve.

Kapital, ki sodi v desno stran bilance, je obveznost do lastnikov podjetja kot financerjev podjetja, ki praviloma ne zapade v plačilo (razen če podjetje preneha delovati ali če se sprejmejo ukrepi za dokapitalizacijo podjetja). Če se nanj gleda s finančnega zornega kota, se imenuje tudi lastni kapital (lastniški kapital), da ga s tem razlikujemo od dolgovanega kapitala (tuj kapital). Izračunamo ga tako, da od celotne aktive (sredstev) odštejemo tuji kapital. H kapitalu sodijo (Koželj in Dolinšek 2012, 28–29):

- Vpoklicni kapital: vpoklicni kapital je sestavljen iz osnovnega in nevpoklicanega kapitala. Osnovni kapital je tisti, ki so ga ob ustanovitvi v podjetje vložili lastniki (delniški, deleži v kapitalu ...). Nevpoklicani kapital (ta del kapitala je bil že vpisan, vendar delnice še niso bile izdane oziroma prodane).
- Kapitalske rezerve: kapitalske rezerve se pojavijo pri prvi prodaji delnic oziroma vpisu kapitala in ob ponovni prodaji delnic oziroma lastnih deležev.
- Rezerve iz dobička: rezerve iz dobička predstavljajo tisti kapital, ki ga podjetje namenja za pokrivanje morebitnih izgub v prihodnosti. Temu sledi, da se povečajo z dobičkom in zmanjšajo s poravnavo izgube.
- Preneseni čisti dobiček ali izguba preteklih let: izguba iz prejšnjih let se prenese v naslednje leto, saj je ne poravnana in s tem tudi zmanjšuje lastni kapital.

Preneseni dobiček pa je tisti del čistega dobička, ki ni bil razporejen v rezerve ali kako drugače porabljen.

- Presežek iz prevrednotenja: predstavlja spremembo kapitalne knjigovodske vrednosti, kamor pa ne štejemo novih izplačil in zneskov, ki izhajajo iz sprotne čistega dobička oziroma iz sprotne čiste izgube.
- Čisti dobiček ali čista izguba: predstavlja razliko med vsemi prihodki in vsemi odhodki, zmanjšano za davke iz dobička.

K obveznostim prištevamo obveznosti do financerjev, ki niso lastniki podjetja. (Koželj in Dolinšek 2012, 29–30)

To so:

- Rezervacije in pasivne časovne razmejitve, ki so sestavni del obveznosti do virov sredstev z nalogo, da v obračunskem obdobju gospodarska družba izkaže tudi tiste stroške, ki na presečni bilančni dan še niso zapadli v plačilo.
- Dolgoročne finančne obveznosti so tiste, ki jih bo moralo podjetje plačati v obdobju, daljšem od enega leta, nastanejo pa praviloma zaradi izposoje finančnih sredstev, kot so dolgoročno dobljena posojila pri bankah ali podjetjih, izdane obveznice podjetja, dolgoročno dobljene vloge.
- Dolgoročne poslovne obveznosti so obveznosti, ki praviloma nastanejo zaradi poslovne dejavnosti podjetja in zapadejo v roku, daljšem od enega leta. To so dolgoročni blagovni krediti, prejete dolgoročne varščine, dolgoročne obveznosti iz finančnega najema (lizing).
- Kratkoročne finančne obveznosti zapadejo v roku enega leta. To so posojila pri bankah, vrednostni papirji (predvsem izdane menice).
- Kratkoročne poslovne obveznosti so tiste, ki zapadejo v plačilo v roku enega leta. To so obveznosti do dobaviteljev, kratkoročno dobljeni krediti, prejete varščine (dobijo jo podjetja od dobaviteljev, da si s tem zagotovijo pogodbeno določene

posle) in predujmi (vnaprejšnje plačilo kupcem), obveznosti do delavcev, obveznosti do držav (za obračunane in še ne plačane davke).

- Kratkoročne pasovne časovne razmejitve (nanašajo se na obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavile v roku enega leta, njihov nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena oziroma izmerjena).

2.2.2. Izkaz poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid (dobiček/izguba) za poslovno leto ali medletno obdobje, za katero je sestavljen (SRS 25.1). Izkaz poslovnega izida je povzetek učinkovitosti in uspešnosti delovanja podjetja v obračunskem obdobju, rezultat uspešnosti pa je razlika med ustvarjenimi prihodki in odhodki – dobiček ali izguba. (Koželj in Dolinšek 2012, 110)

Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje ustvarjene prihodke in odhodke celotnega podjetja za poslovno leto ali medletno obdobje, za katero se sestavlja, ter dosežen poslovni izid, ki je temeljni kazalnik gospodarske uspešnosti poslovanja. (Igličar in Hočevnar 2011, 192)

V izkazu poslovnega izida sta glavna elementa prihodki in odhodki. Izkaz poslovnega izida prikazuje uspešnost podjetja v nekem določenem časovnem obdobju, običajno v poslovnem letu, ki je od januarja do decembra. Kadar knjigovodje evidentirajo transakcijo, to vpliva na več računov, ne glede na to, ali gre za različne račune (sredstva in obveznosti) ali znotraj istega splošnega računa (spremembe na dveh različnih računih sredstev). (MSRP 2019)

Poslovni izid je lahko v obliki dobička ali izgube, vrednostno pa izenačuje prihodke in odhodke. Če so prihodki večji od odhodkov, dobimo bruto dobiček, ki ga prikažemo na strani odhodkov. Ko od bruto dobička odštejemo davek od dohodkov, pridemo do čistega dobička. Če pa so prihodki manjši od odhodkov, dobimo izgubo, ki jo prikažemo na strani prihodkov. V tem primeru davek od dohodkov izgubo še povečuje. (Koželj in Dolinšek 2012, 110)

Izkaz poslovnega izida je določen s SRS 25, ki opredeljuje naslednje (Šuštar 2009, 23):

- Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazan poslovni izid za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja.
- Izkaz poslovnega izida se sestavi za splošne ali posebne namene, za potrebe zunanjega, lahko pa tudi notranjega računovodskega poročanja. Od njegove vrste in narave podjetja sta odvisna obseg in razčlenitev postavk v njem.
- Izkaz poslovnega izida ima obliko stopenjskega zaporednega izkaza poslovnega izida.
- Izkaz poslovnega izida je lahko sestavljen v eni izmed dveh stopenjskih oblik, različici I, ki je nemška, in II, ki pa je angloameriška.

Razlika med nemško in angloameriško obliko (Koželj in Dolinšek 2012, 110) je naslednja:

- Pri nemški različici so stroški izkazani po naravnih vrstah (stroški materiala, storitev, dela in amortizacije). Kot posebna postavka se v tej različici pojavljajo tudi spremembe vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje.
- Pri angloameriški različici pa je značilno to, da so stroški izkazani po funkcionalnih skupinah (proizvajalni stroški prodanih proizvodov, nabavna vrednost prodanega blaga, stroški prodajanja ter stroški splošnih dejavnosti).

Nekaj pomembnih postavk izkaza poslovnega izida (Računovodstvo Pavliha):

- Čisti prihodki od prodaje so prodajne vrednosti prodanih količin, zmanjšane za popuste ob prodaji ali kasneje (na primer za blagajniške popuste), pa tudi za vrednost vrnjenih količin.
- Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje je razlika med njihovo vrednostjo na koncu poslovnega obdobja in njihovo vrednostjo na začetku poslovnega obdobja; če je njihova vrednost na koncu obdobja večja, ima sprememba pozitiven predznak, v nasprotnem primeru pa negativen predznak.
- Prevrednotovalni finančni odhodki so finančni odhodki zaradi okrepitve dolgoročnih dolgov in kratkoročnih dolgov ter zaradi oslabitve dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. Izjema so tisti dolgoročni dolгови in kratkoročni dolгови ter dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe, ki so bili že prevrednoteni, kar je ustvarilo posebni prevrednotovalni popravek kapitala, iz katerega je mogoče kriti razliko.
- Kosmati dobiček iz prodaje je razlika med čistimi prodajnimi prihodki in nabavno vrednostjo ali proizvodjalnimi stroški prodanih količin, če so drugi manjši od prvih.
- Čista izguba poslovnega leta je razlika med vsemi prihodki ter vsemi odhodki v poslovnem letu skupaj s prevrednotovalnim popravkom poslovnega izida in davki iz dobička, če so prvi manjši od drugih.
- Izguba iz poslovanja je razlika med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, če so prvi manjši od drugih.

2.2.3. Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali za medletna obdobja. (SRS 26.1)

Izkaz denarnega toka vsebuje pomembne informacije za odločanje pri poslovanju, financiranju in naložbenju. Uporabnikom daje informacije o tem, kako podjetje pridobiva

in kako porablja denarna sredstva ter kakšno je njihovo stanje na začetku in koncu opazovanega obdobja. Na podlagi teh informacij je mogoče ugotoviti razloge za povečanje ali zmanjšanje denarnih sredstev v obračunskem obdobju, saj gre za poročilo o vseh denarnih prilivih in odlivih podjetja. (Koželj in Dolinšek 2012, 111)

Denarne tokove prikazujemo v izkazu denarnih tokov, ki je temeljni računovodski izkaz, v katerem so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev za poslovno leto ali za medletna obdobja, za katera se sestavlja. Izkaz denarnih tokov prikazuje prejemke, ki pomenijo povečanje denarnih sredstev, ter izdatke, ki pomenijo zmanjšanje denarnih sredstev, ki so se pojavili v obdobju, za katero sestavljamo izkaz denarnih tokov. (Igličar in Hočevnar 2011, 203)

Izkaz denarnih tokov je razdeljen na tri glavne odseke (MSRP, 2019):

- Operativni del: glavne dejavnosti organizacije, ki ustvarjajo dohodek, in druge dejavnosti, ki ne vlagajo ali financirajo; morebitni denarni tokovi iz kratkoročnih sredstev in kratkoročnih obveznosti.
- Oddelek za naložbe: morebitni denarni tokovi od nakupa in odtujitve dolgoročnih sredstev in drugih naložb, ki niso vključeni v denarne ustreznike.
- Oddelek za financiranje: vsi denarni tokovi, ki povzročijo spremembe v velikosti in sestavi vloženega kapitala in posojila podjetja (to so obveznice, delnice, dividende).

Operativni del izkaza denarnih tokov je mogoče prikazati bodisi po neposredni bodisi posredni metodi. Pri obeh metodah sta naložbeni in finančni del enaka, razlika je le v operativnem delu. Neposredna metoda je metoda, ki prikazuje glavne razrede bruto denarnih prejemkov in bruto denarnih plačil. Po drugi strani se posredna metoda začne z neto dohodkom in prilagodi dobiček/izgubo glede na učinke transakcij. Na koncu bodo denarni tokovi iz operacijskega odseka dali enak rezultat, ne glede na neposredni ali posredni pristop, vendar se bo predstavitev razlikovala. Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) je naklonjen neposredni metodi poročanja, ker zagotavlja

bolj koristne informacije kot posredna metoda. Verjame pa, da več kot 90 % podjetij uporablja posredno metodo. (MSRP, 2019)

Denarna sredstva iz poslovnih dejavnosti lahko primerjamo s čistim dohodkom podjetja za določanje kakovosti zaslužka. Če je denar iz operativnih dejavnosti višji od neto dohodka, naj bi bil zaslužek »kakovosten«. To je koristno za vlagatelje, saj pod pojmom, da je denar gotovina, vlagateljem omogoča, da dobijo splošen občutek o denarnih prilivih in odlivih podjetja, ali so te številke pozitivne, in dosežejo splošno razumevanje celotne uspešnosti podjetja. (MSRP, 2019)

2.2.4. Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala je temeljni izkaz, v katerem so prikazane sestavine kapitala za poslovno leto. (SRS 27.1)

Po ZGD-1 ga morajo sestavljati vsa podjetja, katerih računovodski izkazi se revidirajo, seveda pa je priporočljivo, da ga sestavljajo tudi druga podjetja. V izkazu tvorijo prvo razsežnost stolpci različnih vrst celotnega kapitala, drugo razsežnost pa možni pojavi, ki povzročajo spremembo najmanj ene od postavk. (Koželj in Dolinšek 2012, 112)

Izkaz gibanja kapitala je določen s *SRS 27*, ki opredeljuje naslednje (*SRS 27*, 2006):
izkaz

gibanja kapitala je temeljni računovodski izkaz, v katerem so resnično in pošteno prikazane spremembe sestavin kapitala za poslovno leto ali medletna obdobja, za katera se sestavlja. (Šuštar 2011, 28)

2.2. Računovodski kazalniki

Diplomska naloga temelji na naslednjih teoretičnih računovodskih kazalnikih. Za analizo sem uporabil:

- kazalnike financiranja,
- kazalnike investiranja,
- kazalnike vodoravnega finančnega ustroja,
- kazalnike dobičkonosnosti,
- kazalnike gospodarnosti,
- kazalnike obračanja.

2.2.1. Kazalnik financiranja

Kazalniki stanja financiranja so usmerjeni na pasivno stran bilance oz. na obveznosti do virov sredstev. Delimo jih na stopnjo lastniškosti financiranja ter stopnjo dolgoročnosti financiranja. Kazalniki financiranja so usmerjeni v analizo financiranja podjetja, pri čemer nas zanima struktura financiranja in z njo povezana sposobnost podjetja za najem novih dolgov. Pri financiranju podjetja se postavlja temeljno vprašanje, v kolikšni meri naj se podjetje financira s kapitalom in v kolikšni meri z dolgovi. (Hočevar 2011, str. 260) Kazalniki financiranja so pomembni za dolgoročne odločitve o politiki financiranja podjetja, zunanjim uporabnikom, predvsem posojilodajalcem, pa kažejo tveganosti glede vračil glavnice in obresti. (Hočevar et al., 2000, 408)

2.2.1.1. Stopnja lastniškosti financiranja

$$= \frac{\textit{kapital}}{\textit{obveznosti do virov sredstev}}$$

Prikazuje razmerje med kapitalom in obveznostmi do virov sredstev. Ta kazalnik prikazuje, kolikšna je stopnja lastniškosti financiranja, to je financiranje, ki so ga omogočili lastniki podjetja. (Turk 2014, 25)

Čim večja je vrednost kazalnika, večji je delež kapitala med celotnimi viri sredstev. Večji je delež kapitala, manj je podjetje finančno tvegano za upnike, saj več tveganja nosijo lastniki. Njih zanima finančno tveganje v povezavi z donosnostjo. Bolj kot je podjetje finančno tvegano (manj kot ima kapitala), višjo dobičkonosnost kapitala pričakujejo. Kapital se najpogosteje povečuje zaradi zadržanih dobičkov, zato mora podjetje politiko financiranja povezovati s politiko razdelitve dobička oz. izplačila dividend. (Hočevar 2011, 260)

Načeloma je donosnost kapitala podjetja, ki se financira tudi z dolgom, višja kot pri podjetju, ki se financira samo s kapitalom. Vrednost kazalnika 1 oziroma 100 odstotkov bi pomenila, da se podjetje v celoti financira z lastniškim kapitalom in je brez dolgov. Za posojilodajalce je pomembno, da je vrednost tega kazalca čim večja, saj jim pove, kolikšna je zadolžitev podjetja. (Hočevar et al., 2000, 408)

2.2.1.2. Stopnja dolgoročnosti financiranja

$$= \frac{\text{dolgovi}}{\text{obveznosti do virov sredstev}}$$

Pri tem kazalniku gre za razmerje med dolgovi in obveznostmi do virov sredstev, ki predstavljata stopnjo financiranja dolgoročne narave, torej na več kot leto dni. Pod dolgove spadajo vsota kapitala, dolgoročne pasivne časovne razmejitve ter dolgoročni dolgovi skupaj z rezervacijami. Vrednost je lahko od 0 do 1. Če je vrednost kazalnika 0, pomeni, da je podjetje financirano iz kapitala in drugih virov, če zajema število ena, pa pomeni, da je podjetje financirano iz dolgov.

Delež dolgov pove, kolikšna je finančna odvisnost podjetja od zunanjih virov financiranja. Ta podatek je zanimiv za posojilodajalce in za lastnike kapitala. Za posojilodajalce je pomembno, da je vrednost tega kazalnika čim manjša, saj to zmanjša tveganje glede vračila glavnice in obresti. (Hočevar 2011, 261)

2.2.2. Kazalnik investiranja

Pod kazalnike investiranja spadata tudi kazalnika stopnja osnovnosti investiranja ter stopnja dolgoročnosti investiranja. Ti kazalniki spadajo pod kazalnike navpičnega finančnega ustroja.

Izračunamo jih s primerjavo ožjih delov sredstev z njihovimi širšimi deli ali celoto. Kakšne so primerne vrednosti teh kazalnikov, je težko definirati. Lahko pa zaključimo, da so njihove vrednosti različne za različna podjetja oziroma dejavnosti. (Benedik 2003, 56)

V tehnološko intenzivnih panogah (na primer metalurgiji, kemiji) je vrednost tega kazalnika praviloma večja kot v delovno intenzivnih panogah (na primer trgovini, storitvah). (Hočevar 2011, 265)

2.2.2.1 Stopnja osnovnosti investiranja

$$= \frac{\textit{osnovna sredstva}}{\textit{sredstva}}$$

Pri tem kazalniku gre za razmerje med osnovnimi sredstvi in sredstvi, kaže nam delež osnovnih sredstev med vsemi sredstvi. Lahko bi rekli, da je to tudi kazalnik naložbenja.

Zelo pomemben je za lastnike podjetij ali vodstvo podjetja, saj lahko z njim odločajo o novih investicijah in načrtih ali pa z njim analizirajo preteklo obdobje.

Zmanjšanje kazalnika lahko pomeni, da se je poslovanje podjetja povečalo oziroma da so se povečala kratkoročna sredstva (terjatve, zaloge), kar bo imelo pozitiven vpliv na obračanje sredstev. Nasprotne ugotovitve lahko veljajo, če se je vrednost kazalnika povečala. (Hočevar 2011, 265)

2.2.2.2. Stopnja dolgoročnosti investiranja

$$= \frac{\text{dolgoročna sredstva}}{\text{sredstva}}$$

Kazalnik prikazuje razmerje med dolgoročnimi sredstvi in sredstvi, kaže nam delež dolgoročnih sredstev med vsemi sredstvi.

2.2.3. Kazalnik gospodarnosti

Kazalniku lahko že iz naslova določimo nalogo, torej, da nam pomaga razumeti, kako gospodarno smo ravnali v določenem obdobju. Sestavljen je iz razmerja poslovnih prihodkov in poslovnih odhodkov.

$$= \frac{\text{poslovni prihodki}}{\text{poslovni odhodki}}$$

Temeljni kazalniki gospodarnosti s tehnično tehnološkega vidika kažejo na učinkovitost uporabe sredstev, s širšega gospodarskega vidika pa na njihovo uspešnost porabe. Kazalniki so pomembni predvsem pri presojanju kakovosti poslovanja. (Šuštar 2009, 55)

2.2.4. Kazalnik dobičkonosnosti

Brez dobička panoga ali podjetje ne more rasti, se razvijati, napredovati in prav tako tudi nima vlagateljev oz. investitorjev, ki bi vlagali. Dobičkonosnost je eden od glavnih ciljev vsake organizacije. Da podjetje ali organizacija preživi, je prav to nujno.

Pri naslednjem kazalniku nas zanima dobičkonosnost prihodkov, sredstev in kapitala. (Hočevar 2011, 275)

2.3.4.1. Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)

$$= \frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečno stanje kapitala}}$$

Kazalnik predstavlja razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem kapitala. Za lastnike je to eden od najpomembnejših in tudi najbolj uporabljenih kazalnikov. Povprečje je sestavljeno iz dveh zadnjih obdobj poslovanja.

2.2.4.2. Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)

$$= \frac{\text{čisti dobiček obračunskega obdobja}}{\text{povprečno stanje sredstev}}$$

Ta kazalnik predstavlja razmerje med čistim dobičkom obračunskega obdobja in povprečnim stanjem sredstev. Kazalnik nam pove, kako uspešno je bilo poslovanje pri upravljanju s sredstvi podjetja. SRS 29 opredeljuje kazalnik kot koeficient razširjene dobičkonosnosti sredstev. V števcu se uporablja dobiček iz poslovanja. Tako izražena

dobičkonosnost sredstev kaže uspešnost uporabe sredstev podjetja ne glede na to, kako in s kakšnimi stroški so bila pridobljena in ne glede na višino obdavčenja. Vrednost kazalnika se poveča (zmanjša), če se poveča (zmanjša) čisti dobiček. (Šuštar 2009, 55)

2.2.5. Kazalnik vodoravnega finančnega ustroja

Že samo ime pove, da gre za vodoravno analizo bilance stanja. Kazalnik lahko imenujemo tudi »kazalnik plačilne sposobnosti«. Pri tem kazalniku se primerjajo podatki iz aktivne in pasivne strani bilance stanja. Kazalnik je zelo pomemben pri presoji kakovosti financiranja, kar pomeni, da so določena sredstva pokrita z določenimi viri financiranja. Finančno ravnotežje ni vprašanje razmerja med kapitalom in dolgovi, temveč vprašanje usklajene ročnosti sredstev in obveznosti do njihovih virov. Na tej usklajenosti temeljijo pravila vodoravne finančne sestave, katerih najožja opredelitev je zlato bilančno pravilo, ki zahteva, da so najmanj stalna sredstva financirana s kapitalom. (Šuštar 2009, 49)

2.2.5.1. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

$$= \frac{\textit{kapital}}{\textit{osnovna sredstva}}$$

Koeficient je sestavljen iz razmerja med kapitalom in osnovnimi sredstvi, torej prikazuje razmerje med aktivno in pasivno stranjo bilance.

Priporočeno je, da so osnovna sredstva financirana s kapitalom, zato so dobre vrednosti kazalnika okoli »1« ali večje. Vrednost »1« pomeni, da je vsa neodpisana vrednost osnovnih sredstev financirana s kapitalom. Vrednosti, večje od »1«, pomenijo, da so neodpisana osnovna sredstva v celoti financirana s kapitalom, poleg tega pa so s kapitalom financirana tudi druga sredstva. To povečuje varnost upnikov. Vrednost kazalnika pod »1« pomeni, da je s kapitalom financiran le del neodpisane vrednosti

osnovnih sredstev in da se v zvezi z osnovnimi sredstvi pojavljajo tudi dolgovi, vendar pa to neposredno ne pomeni plačilne nesposobnosti podjetja, saj so osnovna sredstva lahko financirana z dolžniškimi dolgoročnimi viri. (Štefe 2015, 34)

2.2.5.2. Koeficient pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)

$$\frac{\textit{kratkoročna sredstva}}{\textit{kratkoročne obveznosti}}$$

Koeficient prikazuje razmerje med kratkoročnimi sredstvi in kratkoročnimi obveznostmi. Večja je vrednost kratkoročnega koeficienta, manjša je verjetnost za plačilno nesposobnost. Pri uporabljanju tega kazalnika in pri njegovem razlaganju moramo biti previdni, saj ne moremo preprosto trditi, da se je plačilna sposobnost podjetja povečala, če se je povečala tudi vrednost kazalnika. (Hočevar 2011, 268)

Vrednost koeficienta, ki je večja od 1, pomeni, da ima podjetje več gibljivih sredstev kot kratkoročnih obveznosti. Odločilni pomen pri presoji plačilne sposobnosti podjetja imata sestava in kakovost gibljivih sredstev. (Ipavic, 2004, 17)

2.2.6. Kazalnik obračanja

S kazalniki obračanja proučujemo hitrost obračanja posameznih vrst sredstev. Kazalniki obračanja izražajo sposobnost managementa, da učinkovito posluje s sredstvi. Hitrejšje je obračanje sredstev, manj ima podjetje vezanih sredstev. Pri računanju koeficientov obračanja moramo paziti, da so ti kazalniki izračunani kot razmerje med tokom in stanjem, zato moramo vedno upoštevati le povprečno stanje sredstev. (Hočevar 2011,272)

Pri kazalnikih obračanja med seboj primerjamo statične opredeljene ekonomske kategorije iz bilance stanja (obratna sredstva, osnovna sredstva) in dinamično opredeljene ekonomske kategorije iz izkaza poslovnega izida (prihodki, odhodki). (Porenta 2018, 25)

2.2.6.1. Koeficient obračanja terjatev do kupcev

Ta koeficient kaže število obratov terjatev do kupcev v enem letu. Večja je vrednost kazalnika, hitreje je obračanje terjatev do kupcev oziroma krajši je povprečni plačilni rok kupcev. V kazalniku povprečno stanje terjatev do kupcev primerjamo s prejemki od kupcev v letu dni, ki jih dobimo v neposrednem izkazu denarnih tokov. (Hočevar 2011, 272)

$$\text{Koeficient obračanja terjatev do kupcev} = \frac{\text{prejemki od kupcev v letu dni}}{\text{povprečno stanje terjatev do kupcev}}$$

Koeficient je sestavljen iz razmerja med prejemki od kupcev v letu dni ter povprečnim stanjem terjatev do kupcev.

2.2.6.2. Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

Povprečno dobo vezave terjatve do kupcev dobimo, če število dni v letu delimo s koeficientom obračanja terjatve do kupcev.

$$\text{Povprečna doba vezave terjatve do kupcev} = \frac{365}{\text{koeficient obračanja terjatev do kupcev}}$$

2.2.6.3. Koeficient obračanja zalog materiala (proizvodov)

Ta koeficient je definiran z razmerjem med stroški materiala in povprečnim stanjem zalog materiala.

$$\text{Koeficient obračanja zalog materiala} = \frac{\text{stroški materiala}}{\text{povprečno stanje zalog materiala}}$$

Koeficient obračanja zalog proizvodov kaže število obratov zalog proizvodov v prodaji v letu dni. Visok koeficient kaže na dobro poslovanje z zalogami in hitro prodajo zalog. (Hočevnar 2011, 274)

2.2.6.4. Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

Ta koeficient nam pove povprečen obrat obveznosti do dobaviteljev oziroma povprečen rok plačila dobaviteljem. Podjetje ima za cilj čim daljši rok plačila dobaviteljem, ki pa se običajno povezuje z višino nabavne cene, saj želi dobavitelj podaljšati plačilni rok vključiti v ceno. (Hočevnar 2011, 274)

$$\text{Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev} = \frac{\text{stroški materiala in storitev}}{\text{povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev}}$$

2.2.6.5. Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev

Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev je sestavljena iz razmerja med številom dni v letu in koeficienta obračanja obveznosti do dobaviteljev.

$$\text{Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev} = \frac{365}{\text{koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev}}$$

3. Opis podjetja

Naslednje poglavje je povzeto po uradni spletni strani podjetja Pipistrel ter po njihovih računovodskih poročilih, ki se nahajajo na uradni javni spletni strani AJPES (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve).

3.1. Predstavitev podjetja

Podjetje Pipistrel podjetje za alternativno letalstvo d. o. o. oziroma PIPISTREL d. o. o. je slovensko podjetje in je locirano na Goriški cesti 50a, 5270 Ajdovščina. Podjetje se je začelo razvijati iz garažnega letalskega hobija še pred letom 1990. Podjetje je zraslo na temeljih iz leta 1987, ko je bilo to še zasebno pionirsko podjetje Iva Boscarola na tem področju v tedanji Jugoslaviji. Prvič je bilo v sodni register vpisano dne 18. 11. 1992 pri Okrožnem sodišču v Novi Gorici in prav takrat se je tudi podjetje prestrukturiralo v družbo z omejeno odgovornostjo. Glavna direktorja sta Ivo Boscarol ter njegova žena Anastasia Taja Boscarol. Lastništvo se deli na 75 % Ivu Boscarolu ter 25 % Anastasii Taji Boscarol. V podjetju se je število zaposlenih glede na petletno obdobje (2014–2018) spreminjalo od 78 pa do 130, vendar je imelo glede na zadnje obdobje leta 2018 zaposlenih 81 ljudi. (Spletna stran podjetja Pipistrel 2020)

3.2. Predstavitev makroekonomskega okolja in dejavnosti podjetja

Podjetje se ukvarja s proizvodnjo in inovacijami novih letal, natančno rečeno s proizvodnjo letalskih in vesoljskih plovil ter je mednarodno priznana. Proizvajajo sedem vrst letal za alternativno letalstvo. Poleg proizvodnje in razvoja je podjetje začelo tudi s tako imenovano »Akademija za letalstvo«, ki omogoča »*On-line*« izobraževanje bodočih

pilotov. Gre za tako imenovano letalsko šolo, ki vključuje letalsko šolo in teorijo letenja. Poleg glavne lokacije imajo v Ajdovščini dve podružnici ter podružnice za razvoj še v Vipavi, Gorici (Italija) ter na Kitajskem. Svoje stranke imajo v več kot devetdeset državah. (Spletna stran podjetja Pipistrel 2020)

3.3. Predstavitev dosežkov podjetja

Podjetje ima trenutno 62.243 EUR kapitala ter letno prodajo več kot 900 letal iz njihove tipične družine zračnih plovil. Z leti so pridobili veliko priznanj in nagrad za svojo inovativnost. Podjetje je zelo močno v svojem makroekonomskem okolju, saj je postalo vodilni svetovni proizvajalec ultralahkih motorno-jadrlnih letal, jadrlnih letal s pomožnim motorjem in letal na električni pogon ter intenzivno nadaljuje svoj razvoj ter tudi vnaprejšnji razvoj. Glede na to, da je podjetje nastalo iz garažnega hobija, se lahko v svoji tridesetletni zgodovini pohvali s kar nekaj inovacijami ter uspehi. Pomembne reference, ki jih je treba omeniti, so sodelovanje z največjimi organizacijami, kot so: *Uber*, *DLR H2YFLY – Hy4 2016 Stuttgart*, *Siemens* ter *NASA*.

Poleg ustanovitve in izgradnje proizvodnje je bilo v tem času kar nekaj uspešnih stvari, kot so (Spletna stran Pipistrel 2020):

- 2007 – ustanovitev prvega zasebnega inštituta za raziskave in razvoj v Sloveniji,
- 2010 – hčerinsko podjetje v Italiji,
- 2011 – zaradi naraščanja števila proizvodnje se preoblikuje status podjetje iz malega v srednje veliko,
- 2013 – poleti z letalom *Panthera*, s čimer postane najbolj inovativen načrtovalec in izdelovalec štirisedežnih letal generalne kategorije,
- 2015 – zmaga na natečaju pri indijskem Ministrstvu za obrambo, za kar dobi naročilo za 194 novih letal za vojsko,
- 2016 – kupi dodatno stavbo, ki je bila prej ustava nekdanjega Primorja, za širitev inštituta,

- 2017 – začne se dogovarjati za nov projekt z *UBER*-jem ter se dogovori za 8-letni projekt prodaje na Kitajskem,
- 2018 – intenzivno se posveti projektu na Kitajskem, certifikaciji električnega letala.

Podjetje je vodilno na svojem področju. Njihova veliki prednosti sta razvoj in delo na inovativnosti. Razvoj močnih in lahkih električnih motorjev odpira možnost letenja z električnim pogonom. Električni motorji ne zahtevajo skoraj nobenega vzdrževanja, njihova moč je neodvisna od nadmorske višine in omogočajo uporabo porazdeljenega pogona. Pipistrel je bilo prvo svetovno podjetje, ki je leta 2007 razvilo in dostavilo dvosedežno jadralno letalo z električnim pogonom, *Taurus G2*. Leta 2011 je bil *Taurus G4* prvi električni štirisedežnik, ki je letel na svet. Dvosedežni električni trener *Wattsup*, ki je leta 2014 letel, se je začel proizvajati pod imenom *Alpha Electro* leta 2016. Številnim strankam so pomagali pri razvoju električnih projektov, vključno z *NASO*, kjer je bilo napredno znanje, razvito v sistemih za upravljanje letalskih baterij (strojna in programska oprema), ključna prednost podjetja Pipistrel. Leta 2016 je Pipistrel izvedel načrtovanje, integracijo, strukturne in letalske preizkuse *Hy4*, štirisedežnega letala na vodikov pogon nemškega vesoljskega centra. Pomagajo tudi pri zasnovi in integraciji letalskih konstrukcij vseh električnih in hibridnih pogonskih sklopov. Septembra leta 2020 pa je podjetje začelo sprejemati naročila za novo linijo električnih tovornih letal *NUUVA* z navpičnim poletanjem. (Spletna stran podjetja Pipistrel 2020)

Da je podjetje polno novih inovacij, razkriva tudi naslednji članek, ki je bil objavljen na njihovi spletni strani, ravno v času izdelave te diplomske naloge.

»Pipistrel, pionir certificiranega električnega letalstva, predstavlja *Nuuvo V300* kot vodilni model serije brezpilotnih letalnikov *Nuuva*. To edinstveno letalo uresničuje našo vizijo spremeniti zračni prevoz tovora s komercializacijo uporabe električnih letal z navpičnim vzletom in pristankom – *eVTOL*. Zelo prilagodljivo avtonomno letalo lahko prevaža do 460 kg tovora, je varčno, enostavno za upravljanje in nudi učinkovitost ter zanesljivost električnih pogonskih sklopov. Komercialna uporaba je predvidena za drugo

polovico leta 2023. Linija produktov *Nuuva* združuje najboljša načela tako iz letalskega kot tudi helikopterskega načina zračnega prevoza tovora. Zmogljivost letenja *eVTOL* brez posadke mu omogoča, da doseže lokacije, ki jih nobeno letalo ne more, hkrati pa mu hibridna konfiguracija omogoča, da obratuje za majhen del stroškov letenja helikopterja na enakovredni misiji. Cilj *Nuuve V300* s svojo preprostostjo, učinkovitostjo in samostojnostjo je operaterju zagotoviti 10-krat bolj varčno delovanje¹. (Spletna stran Pipistrel 2020)

¹ <https://www.pipistrel-aircraft.com/sl/pipistrel-begins-to-accept-orders-for-nuuva-series-of-cargo-evtol-aircraft/>

4. Analiza podjetja z računovodskimi kazalniki

V nadaljevanju v poglavjih 4.1 in 4.2 prikazujemo vrednost postavk v dveh glavnih računovodskih izkazih obravnavanega podjetja, to sta izkaz poslovnega izida in bilanca stanja, in sicer za obdobje od vključno leta 2014 do vključno leta 2018, ki ga obsega naša raziskava.

4.1. Bilanca stanja

4.1.1. Aktiva

€/leta	2014	2015	2016	2017	2018
Sredstva	11.733.601	14.969.246	19.091.951	20.515.179	25.089.465
Dolgoročna sredstva	4.936.979	5.233.628	6.082.811	6.334.047	9.394.486
Neopredmetena sredstva in dol. aktivne časovne razmejitve	1.496.505	1.892.490	1.658.629	1.633.672	2.386.465
Opredmetena osnovna sredstva	3.338.561	3.239.225	4.389.660	4.659.306	4.817.862
Dolgoročne finančne naložbe	101.913	101.913	20.000	30.010	2.179.682
Kratkoročna sredstva	6.759.296	9.669.278	12.813.542	14.023.470	15.575.441
Zaloge	3.058.620	3.866.278	6.598.610	6.738.727	6.891.157

Kratkoročne finančne naložbe	/	115.599	2.570.057	2.169.672	/
Kratkoročne poslovne terjatve	3.384.093	5.572.088	3.399.422	5.080.971	7.979.898
Denarna sredstva	316.583	115.313	245.453	34.100	704.386
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	37.326	66.340	195.598	157.662	119.537

Tabela 1: Aktivna stran bilance stanja od 2014 do 2018.

4.1.2. Pasiva

€/leta	2014	2015	2016	2017	2018
Obveznosti do virov sredstev	11.733.601	14.969.246	19.091.951	20.515.179	25.089.465
Kapital	6.326.218	7.699.689	9.539.164	9.691.829	11.480.332
Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	496.516	383.775	484.225	434.471	406.646
Dolgoročne obveznosti	1.083.065	1.453.055	815.901	2.014.709	8.373.381
Kratkoročne obveznosti	3.827.802	5.432.512	8.166.844	8.330.487	4.788.331
Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	/	215	85.817	43.683	40.775

Tabela 2: Pasivna stran bilance stanja od 2014 do 2018.

4.2. Izkaz poslovnega izida

	2014	2015	2016	2017	2018
Čisti prihodki od prodaje	11.463.335	12.286.521	14.644.364	17.991.073	20.170.822
Stroški blaga, materiala in storitev	8.323.522	9.101.851	11.949.165	13.283.419	15.843.964
Stroški dela	2.443.863	2.678.150	3.683.199	3.249.560	2.234.860
Odpisi vrednosti	635.338	565.952	572.843	573.552	741.217
Drugi poslovni odhodki	12.894	25.570	26.863	56.281	26.280
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	34.854	43.537	10.547	6.608	5.102
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	/	/	1.273	/	20.000
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	71.825	178.487	82.109	52.551	72.914
Finančni odhodki iz	4.749	9.997	16.982	12.299	24.696

poslovnih obveznosti					
Drugi prihodki	2.590	9.414	46.567	58.992	12.359
Drugi odhodki	5	115	3	354	18
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	1.196.832	1.373.471	2.045.381	1.752.948	1.785.503
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja	1.196.832	1.373.471	2.044.845	1.752.948	1.788.502

Tabela 3: Izkaz poslovnega izida podjetja.

4.1. Kazalnik financiranja

4.1.1. Stopnja lastniškosti financiranja

Delež kapitala v financiranju					
	2014	2015	2016	2017	2018
Kapital (€)	6.326.218	7.699.689	9.539.164	9.691.829	11.480.332
Obveznosti do virov sredstev (€)	11.733.601	14.969.246	19.091.951	20.515.179	25.089.465
Vrednost kazalnika	0,53915	0,51437	0,49964	0,47242	0,45758

Stopnja lastniškosti financiranja (%)	53,92	51,44	49,96	47,24	45,76
---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Tabela 4: Delež kapitala v financiranju

Največjo vrednost je kazalnik dosegel v letu 2014, ko je znašal 53 %. To nam lahko pove, da je podjetje to leto svojih 47 % sredstev pridobilo iz kreditiranja. Najmanjšo vrednost pa je dosegel leta 2018, ko je znašal 45 %. Torej je razvidno, da se je vrednost kapitala med celotnimi viri sredstev znižala za osem odstotnih točk. Sam mislim, da je v tem primeru prišlo do tega, da so obveznosti do virov sredstev v tem obdobju hitreje rastle kot kapital oziroma se je delež dolžniškega financiranja povečal.

Graf 1: Stopnja lastniškosti financiranja

4.1.2. Stopnja dolžniškosti financiranja

Stopnja dolžniškosti financiranja

	2014	2015	2016	2017	2018
Dolgovi	25.507.828,3	7.334.931	8.973.217	10.811.499,3	13.548.311,1
Obveznosti do virov sredstev (€)	11733601	14969246	19091951	20515179	25089465
Vrednost kazalnika	0,46	0,49	0,47	0,527	0,54
Stopnja dolgoročnosti financiranja (%)	46	49	47	52	54

Tabela 5: Stopnja dolžniškosti financiranja

Iz tabele je razvidno, da je vrednost kazalnika vse od prvega do petega leta postopoma naraščala. Najmanjša vrednost kazalnika je bila leta 2014, ko je znašala 46 %. Največjo vrednost pa je kazalnik dosegel leta 2018, ko se je vrednost kazalnika dvignila na 54 %. Lahko bi rekel, da je podjetje svoja sredstva financiralo štiri leta s približno 50 % dolgoročnih virov ter s 50 % kratkoročnih virov, pri čemer je delež dolgoročnih virov financiranja naraščal.

Graf 2: Stopnja dolžniškosti financiranja

4.2. Kazalnik investiranja

4.2.1. Stopnja osnovnosti financiranja

Stopnja osnovnosti investiranja					
	2014	2015	2016	2017	2018
Osnovna sredstva (€)	4.835.066	3293234,12	6048289	6292978	7204327
Sredstva (€)	11.733.601	14969246	19091951	20515179	25.089.465
Vrednost kazalnika	0,412070088	0,22	0,316797848	0,306747409	0,287145501
Vrednost v %	41,20700883	22	31,67978485	30,67474088	28,71455011

Tabela 6: Stopnja osnovnosti investiranja

Kazalniki investiranja prikazujejo strukturo sredstev podjetja, deleže posamezne vrste sredstev v vseh sredstvih. Analizirajo aktivno stran bilance stanja, kar pomeni, da potrebne podatke pridobimo iz aktivne strani bilance stanja. Upoštevamo jih, ko se odločamo o prihodnjih investicijah (Šuštar, 2009).

Graf 3: Stopnja osnovnosti investiranja

Iz te tabele je razvidno, da je bila vrednost kazalnika zelo razgibana. Vrednost je padla iz 41 % (v letu 2014) na najnižjo vrednost, ki je znašala 22 % (v letu 2015), kar pomeni, da so se osnovna sredstva amortizirala, ne pa vidno povečevala. Povečevanje vrednosti osnovnih sredstev v večini primerov pomeni povečanje investicij podjetja. Vmes se je vrednost zvišala na 31 %, na koncu pa je v letu 2018 padla na okoli 28 %. To je posledica zmanjšanja dolgoročnih in povečanja kratkoročnih sredstev. Sam menim, da je glavni razlog, da se je zmanjšal kazalnik iz leta 2014 v 2015, v tem, da so se povečale terjatve in zaloge. To je lahko tudi pozitiven razlog glede na obračanje sredstev. Iz leta 2015 v leto 2016 pa so terjatve padle iz 3.399.422 € na 5.572.088 € in zato se je tudi kazalnik ponovno dvignil.

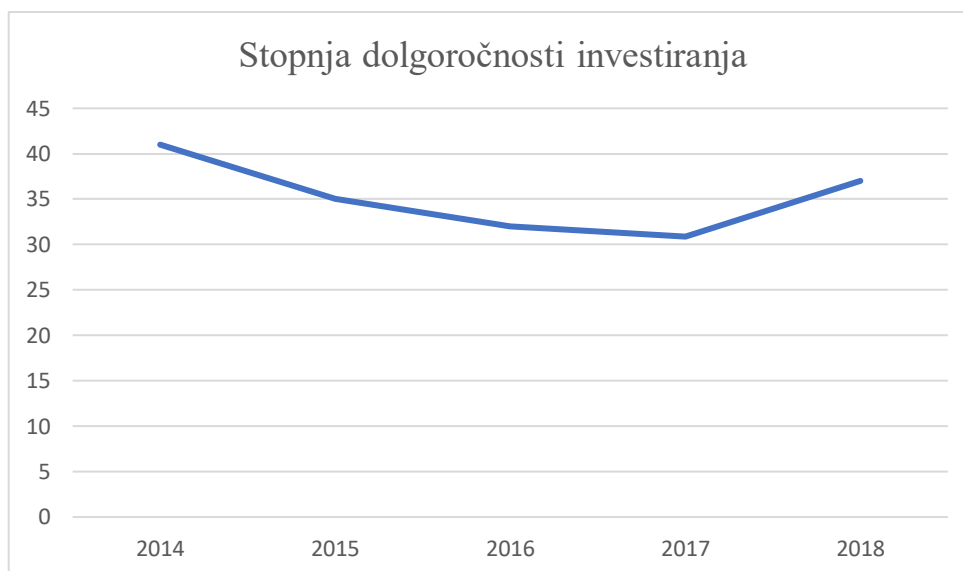
4.2.2. Stopnja dolgoročnosti investiranja

Stopnja dolgoročnosti investiranja					
	2014	2015	2016	2017	2018
Dolgoročna sredstva (€)	4.810.776	5239236,1	6.109.424	6.334.047	9.283.102
Sredstva (€)	11.733.601	14969246	19.091.951	20.515.179	25.089.465
Vrednost kazalnika	0,41	0,35	0,3200000	0,308749292	0,37
Vrednost v %	41	35	32,0	30,87	37

Tabela 7: Stopnja dolgoročnosti investiranja

Ta kazalnik spada med kazalnike navpičnega finančnega ustroja. Iz tabele se lahko razbere trend padanja iz 41 % kar na 30 %. Iz leta 2017 v leto 2018 pa je koeficient narasel na 37 %, kar pomeni, da se je delež dolgoročni sredstev od celotnih sredstev zvišal za 7 odstotnih točk. Na podlagi tega sklepam, da so do leta 2017 kratkoročna sredstva hitreje naraščala. Podjetje Pipistrel ima med dolgoročnimi sredstvi opredmetena osnovna sredstva in dolgoročne stroške razvijanja (poudarek podjetja se tudi v bilanci kaže na razvoju). V letu 2018 pa ima podjetje med dolgoročnimi sredstvi tudi dolgoročne

finančne naložbe oziroma dolgoročna posojila drugim (v višini 2,1 milijona evrov), kar je vplivalo na porast vrednosti tega kazalnika iz leta 2017 v letu 2018.

Graf 4: Stopnja dolgoročnosti investiranja

4.3. Kazalnik vodoravnega finančnega ustroja

4.3.1. Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev					
	2014	2015	2016	2017	2018
Kapital (€)	6.326.218	7.699.689	9.539.164	9.691.829	11.480.332
Osnovna sredstva (€)	4.835.066	3.248.814	6.048.289	6.292.978	7.204.327
Koeficient	1,30840365	2,37	1,577167361	1,540102158	1,59353289

Tabela 8: Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

V zgornji tabeli se lahko vidi, da je kazalniki v obdobju vsako leto le bolj naraščal (z izjemo v letu 2015, ko se je v enem letu povečal iz 1,3 na 2,3). Iz tega sklepam, da je dano podjetje s kapitalom financiralo več kot le osnovna sredstva, je koeficient nad 1 in se iz vrednosti 1,3 povzpne na 1,5. Pri tem kazalniku se pričakuje vrednost ena ali več, kar tudi je v našem primeru podjetja.

Graf 5: Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev

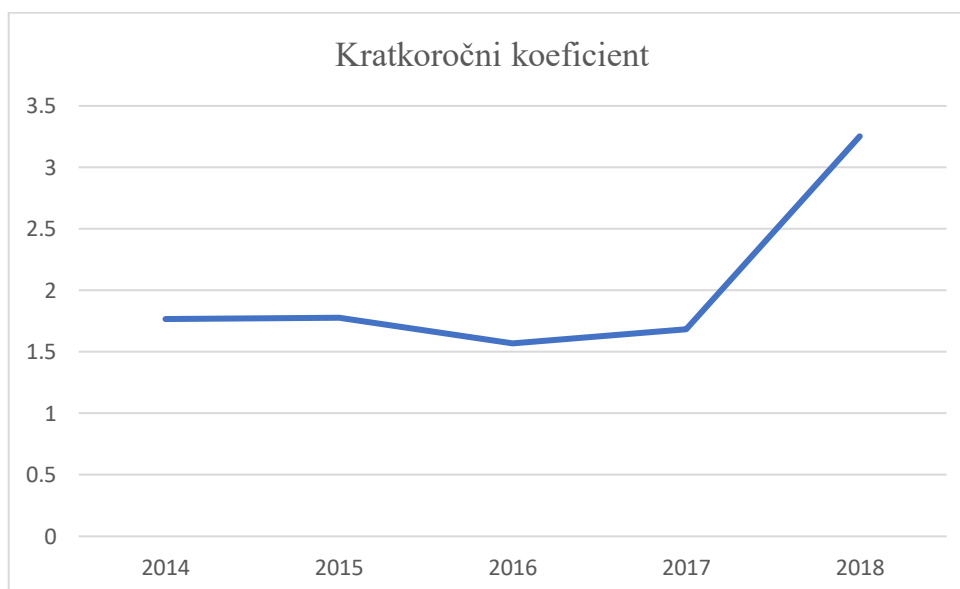
4.3.2. Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)

Koeficient pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Kratkoročna sredstva (€)	6.759.296	9.669.278	12.813.542	14.023.470	15.575.441

Kratkoročne obveznosti (€)	3827802	5432512	8.166.844	8.330.487	4.788.331
Koeficient	1,765842643	1,77989077	1,56897107	1,68339137	3,2527912

Tabela 9: Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)

Hitri koeficient (ang. cash ratio) je bolj konservativni kazalnik plačilne sposobnosti, saj vključuje najbolj likvidna sredstva. Kazalnik kaže, kolikšna je plačilna sposobnost na zelo kratek rok. (Igličar in Hočevnar 2011, 269)

Graf 6: Kratkoročni koeficient

Iz grafa je razvidno, da je bil kazalnik zelo visoko nad 1, kar pomeni, da so kratkoročne obveznosti manjše od kratkoročnih sredstev. Iz tega lahko sklepamo, da je podjetje sposobno poravnati kratkoročne obveznosti. Graf je imel dve nižji vrednosti v letih 2016 in 2017, največjo vrednost pa je dosegel leta 2018. V vsakem letu je imelo podjetje več kratkoročnih sredstev kot obveznosti, kar pomeni, dobro likvidnost podjetja oziroma da lahko podjetje s kratkoročnimi sredstvi poplača kratkoročne obveznosti. Ta se je v letu 2018 celo dvakrat povečala.

4.4. Kazalnik gospodarnosti

Kazalnik gospodarnosti					
	2014	2015	2016	2017	2018
Poslovni prihodki (€)	11.463.335	12.286.521	14.644.364	17.991.073	20.170.822
Poslovni odhodki (€)	10235120,54	10777650	12845933,33	16063458,04	18171911,7
Vrednost kazalnika	1,12	1,14	1,14	1,12	1,11

Tabela 10: Kazalnik gospodarnosti

Graf 7: Kazalnik gospodarnosti

Glede na zgornji graf in tabelo podjetje dokazuje, da posluje zelo dobro, saj je kazalnik krepko nad 1 (vrednosti nad ena so dobre vrednosti). Podjetje v tem petletnem obdobju dokazuje, da je prodalo dovolj izdelkov in zaslužilo dovolj, da je lahko pokrilo svoje stroške poslovanja in ob tem tudi ustvarjalo dobiček. Podjetje torej dokazuje, da posluje uspešno. Vseh pet let so bili prihodki večji od odhodkov. Vrednost kazalnika je do leta

2016 naraščala, potem pa dve leti kasneje padala. Kljub padcu kazalnika iz 1,14 na 1,11 je podjetje še vedno poslovalo z dobičkom. Temu je mogoče pripisati tudi to, da se podjetje ukvarja s specifično dejavnostjo.

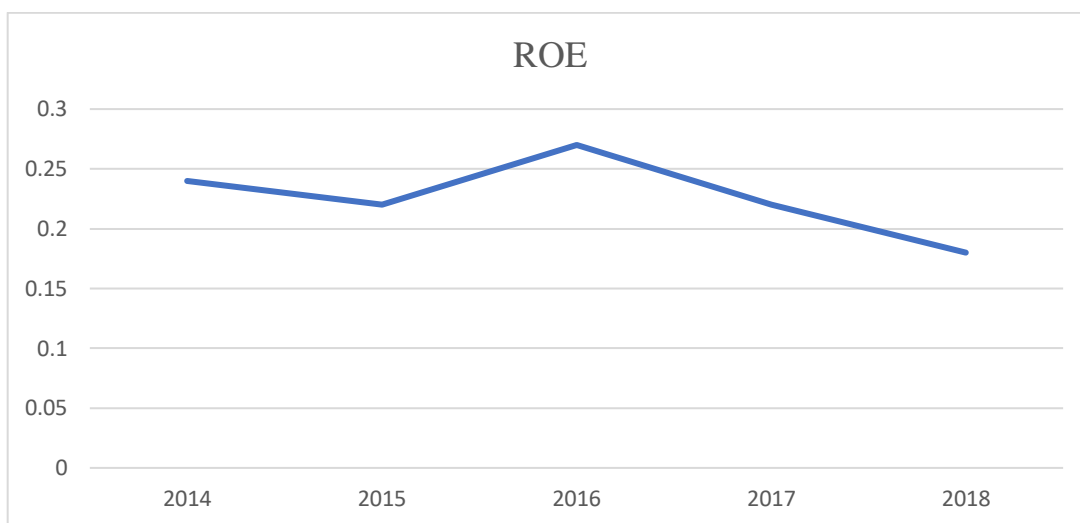
4.5. Kazalnik dobičkonosnosti

4.5.1. Koeficient čiste dobičkonosnosti (ROE)

Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)					
	2014	2015	2016	2017	2018
Čisti dobiček (€)	1.196.832	1.373.471	2.045.381	1.752.948	1.785.503
Povprečno stanje kapitala (€)	287239,68	302163,62	552.252,87	385.649	321.391
Vrednost koeficienta	0,24	0,22	0,27	0,22	0,18
Vrednost kazalnika v %	24	22	27	22	18

Tabela 11: Koeficient čiste dobičkonosnosti (ROE)

Menim, da je velikost koeficienta zelo v redu, saj to pomeni, da podjetje dobro deluje. Razvidno je, da je koeficient nihal vse od najmanjše vrednosti, ki je bila 22 % v letu 2015, pa do največje v letu 2016, ki je bila 27 %. Koeficient je bil zelo razgiban. Večja vrednost kazalnika že res kaže na poslovno uspešnost, vendar lahko to pomeni tudi večje tveganje na račun zadolževanja podjetja. S tem mislim, da je šlo podjetje tudi namensko v to, da je prodalo manj.

Graf 8: Koefficient čiste dobičkonosnosti

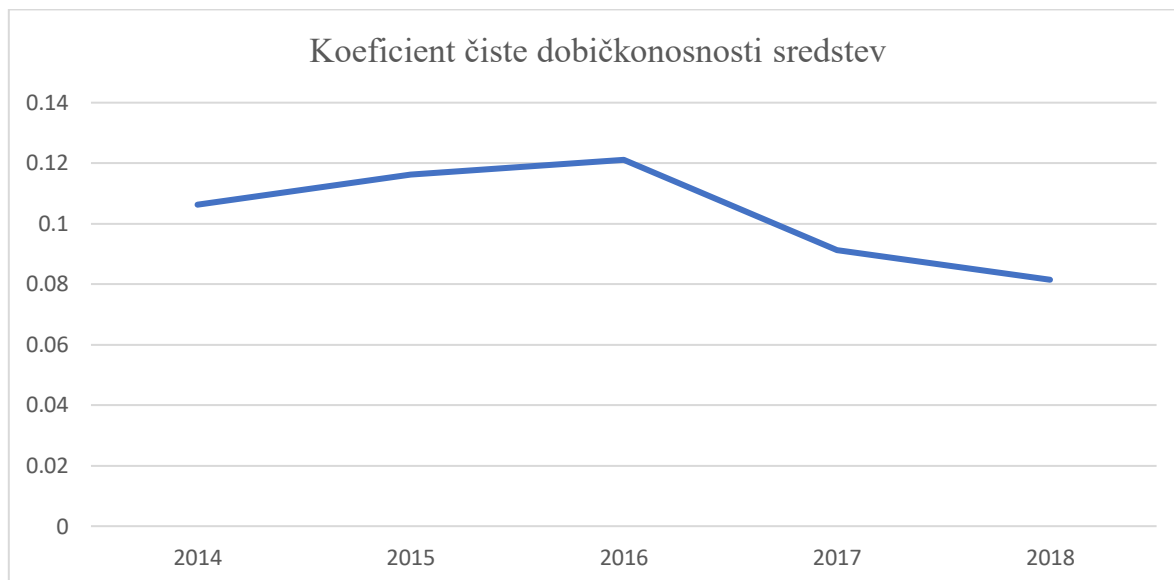
4.5.2. Koefficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)

Koefficient čiste dobičkonosnosti sredstev					
	2014	2015	2016	2017	2018
Čisti dobiček + finančni odhodki (€)	1.268.657	1.551.958	2.062.363	1.805.499	1.857.417
Povprečno stanje sredstev (€)	11928120,5	13351423,5	17030598,5	19803565	22802322
Kazalnik	0,1063585	0,1162391	0,1210975	0,091170	0,08145736
Vrednost kazalnika v %	10,6	11,6	12,1	9,1	8,1

Tabela 12: Koefficient čiste dobičkonosnosti sredstev

Ta kazalnik nam kaže, koliko dobička je podjetje ustvarilo z obstoječimi sredstvi. Kazalnik kaže na zelo visoko vrednost skozi celoto obdobje. Največjo vrednost oz. donos je podjetje ustvarilo v letu 2016, ko je na 100 € vloženih sredstev čisti dobiček znašal

12,1 €. Najmanjšo vrednost pa je podjetje zabeležilo leta 2018, ko je na 100 € vloženih sredstev čisti dobiček znašal 8,1 €.

Graf 9: Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev

4.6. Kazalnik obračanja

4.6.1. Koeficient obračanja terjatev do kupcev

Koeficient obračanje terjatev do kupcev					
	2014	2015	2016	2017	2018
Prihodki (prejemki od prodaje) (€)	11463335	12286521	14644364	17991073	20.170.822
Povprečno stanje terjatev do kupcev (€)	4478090,5	4478090,5	4485755	4240196,5	6530434,5
Vrednost	2,5599	2,7437	3,2646	4,2430	3,0887

Tabela 13: Koeficient obračanja terjatev do kupcev

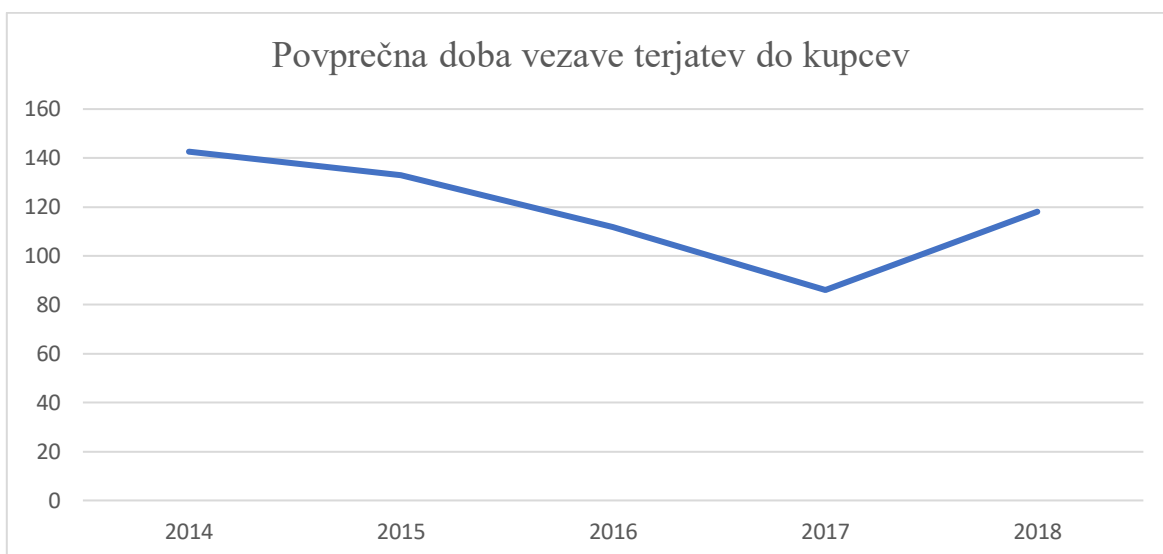
Graf 10: Koefficient obračanja terjatev do kupcev

Iz grafa 10 je razvidno, da je vrednost koefficienta naraščala iz 2,5 vse do leta 2017, ko je bila 4,2, potem pa je padla in zavzela vrednost 3. Vrednost je v vseh obdobjih večja od 2 ter se je skozi proučevano obdobje stalno povečevala in le na koncu padla, vendar ne pod vrednost iz prvega leta. Iz tega lahko sklepamo, da se je plačilna sposobnost izboljšala. V povprečju so se sredstva, vezana v terjatvah do kupcev, obrnila 3,12-krat.

4.6.2. Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

Povprečna doba vezave terjatev do kupcev					
	2014	2015	2016	2017	2018
	365	365	365	365	365
Koefficient obračanja terjatev do kupcev	2,5599	2,7437	3,2646	4,2430	3,0887
Dnevi	142,5853	133,0322	111,8041	86,0244	118,1711

Tabela 14: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

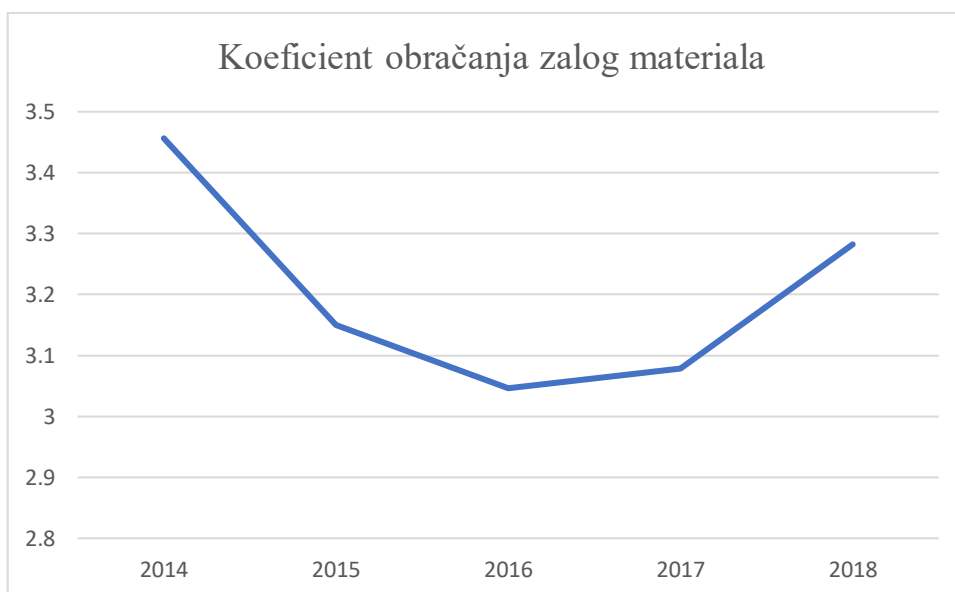
Graf 11: Povprečna doba vezave terjatev do kupcev

Iz grafa je razvidno, da se je povprečna doba vezave terjatev do kupcev iz leta v leto zmanjševala. V povprečju so kupci svoje obveznosti poravnali v 118 dneh, to je v približno štirih mesecih znotraj koledarskega leta. Zmanjševanje vrednosti dobe vezave terjatev do kupcev prikazuje boljše učinkovitost upravljanja s terjatvami, kar pomeni, da so kupci podjetju plačevali hitreje (v manj dneh).

4.6.3. Koeficient obračanja zalog materiala

Koeficient obračanja zalog materiala					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stroški materiala (€)	6376830	6934294	7697982	9187401	10.742.995
Povprečno stanje zalog materiala	1844917	2201279	2527025,5	2984347,5	3273216
Koeficient	3,456432	3,150120	3,046262	3,078529	3,282092

Tabela 15: Koeficient obračanja zalog materiala

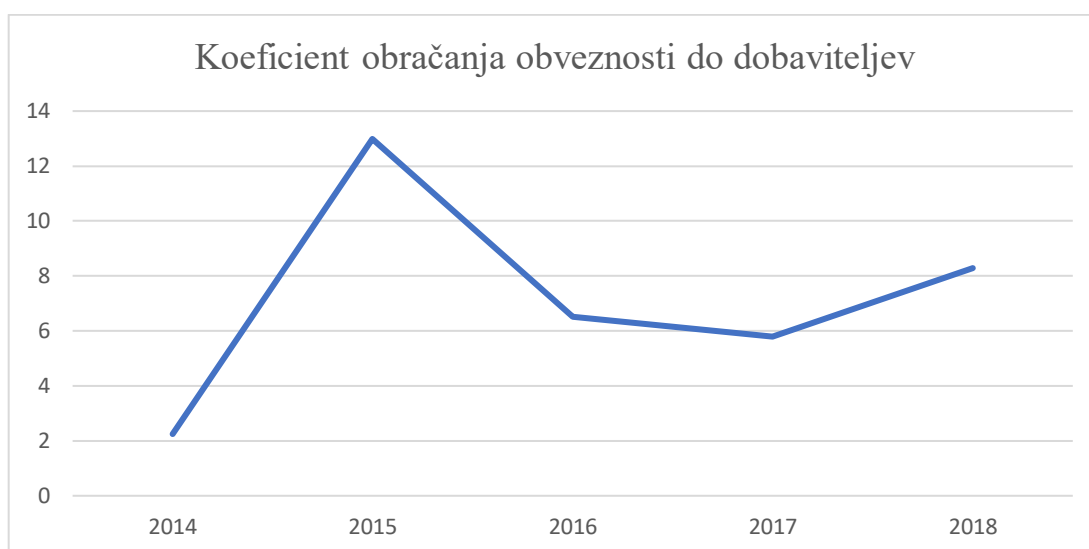
Graf 12: Koefficient obračanja zalog materiala

Vrednost kazalnika je od prvega do tretjega leta padala, nato pa ponovno začela rasti po letu 2016. V povprečju so se zaloge obrnile 3,1-krat znotraj leta. Na splošno je bila vrednost kazalnika zelo velika.

4.6.4. Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev					
	2014	2015	2016	2017	2018
Stroški materiala in storitev	8323522	9101851	11949165	13.283.419	15.843.964
Povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev	3705610,5	700893	1833242	2290942,5	1913124,5
Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	2,24619	12,98608	6,51805	5,79823	8,28172

Tabela 16: Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

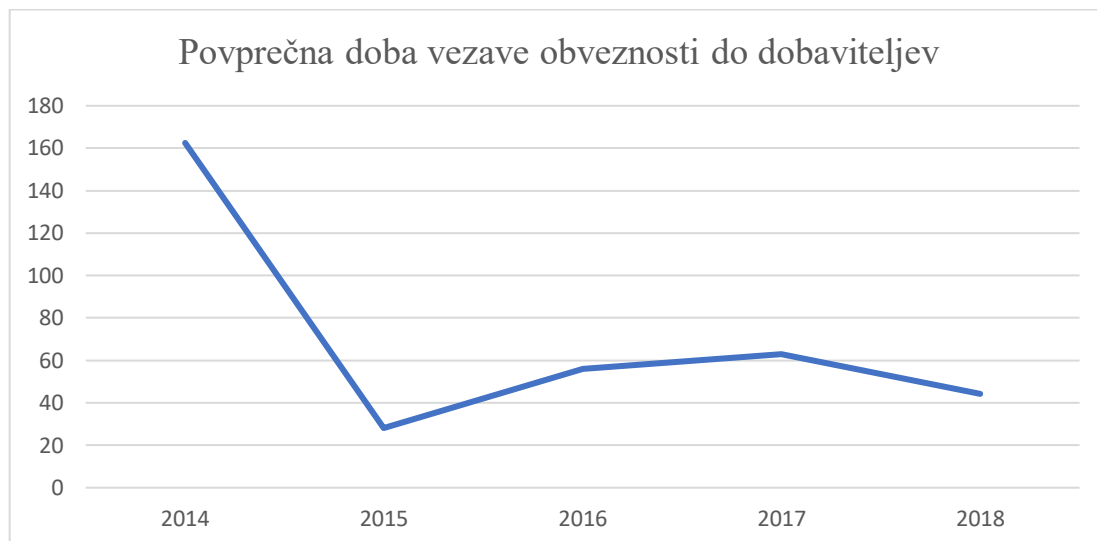
Graf 13: Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

Iz grafa je razvidno, da je bil koefficient najmanjši prvo leto, ko je vrednost znašala 2,2, in je imel največjo vrednost leta 2015, ko je vrednost znašala 12,9. Povprečna vrednost v celotnem obdobju pa je znašala 7,16. Če primerjamo to velikost kazalnika s koefficientom obračanja terjatev do kupcev (ta je imel v petih let vrednost med 2,5 in 4,2), lahko ugotovimo, da so se obveznosti do dobaviteljev hitreje obračale kot terjatve do kupcev, kar pomeni, da so dobavitelji podjetju plačevali hitreje, kot pa je podjetje plačevalo kupcem.

4.6.5. Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev

Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev					
	2014	2015	2016	2017	2018
365	365	365	365	365	365
Koefficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	2,2462	12,9861	6,5181	5,7982	8,2817
Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev	162,4971	28,1070	55,9983	62,9502	44,0730

Tabela 17: Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev

Graf 14: Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev

Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev je bila največja leta 2014, ko je znašala okoli 5 mesecev in pol. Najmanjša vrednost pa je bila leta 2015, ko je znašala manj kot mesec dni.

V tabeli spodaj so zbrani vsi kazalniki podjetja za obdobje od leta 2014 do leta 2018 in prikazujejo trend gibanja vrednosti posameznega kazalnika.

Št.	IME KAZALNIKA	TREND
1	Stopnja lastniškosti financiranja	
1	Stopnja dolžniškosti financiranja	

2	Stopnja osnovnosti investiranja	
2	Stopnja dolgoročnosti investiranja	
3	Koeficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	
3	Kratkoročni koeficient	
4	Kazalnik gospodarnosti	
5	Kazalnik dobičkonosnosti (Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev – ROE)	

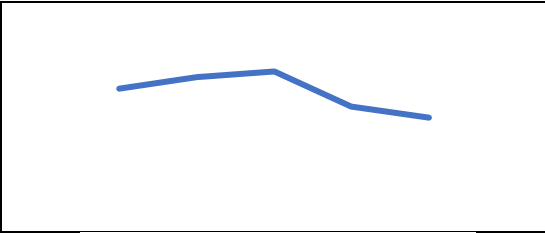

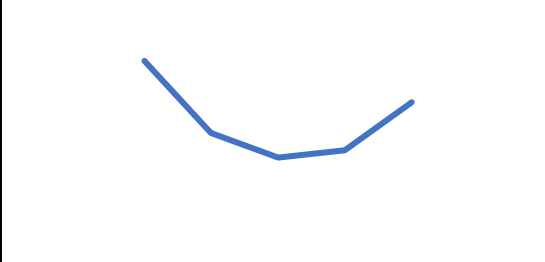
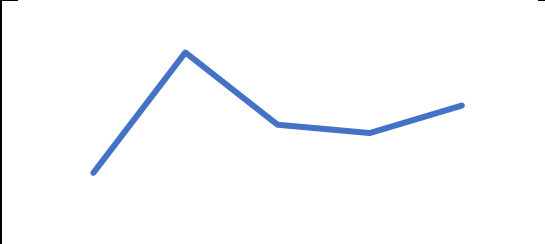
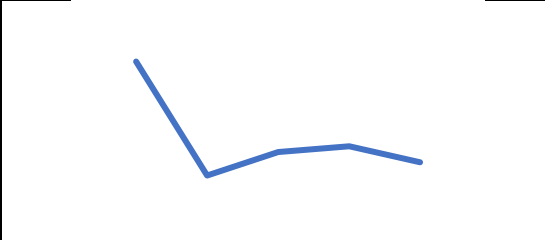
5	Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	
6	Koeficient obračanja terjatev do kupcev	
6	Povprečna doba vezave terjatev do kupcev	
6	Koeficient obračanja zalog materiala	
6	Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	
6	Povprečna doba vezave obveznosti do dobaviteljev	

Tabela 18: Kazalniki podjetja Pipistrel d. o. o.

5. Ugotovitve in zaključek

Namen diplomske naloge je bil analizirati poslovanje podjetje Pipistrel d. o. o. od leta 2014 do leta 2018 z računovodskimi kazalniki ter na podlagi rezultatov ugotoviti uspešnost poslovanja in trend gibanja posameznega kazalnika v petletnem obdobju. S pridobljenimi rezultati smo lahko ugotovili, v kakšni finančni situaciji je podjetje. Vse potrebne podatke za izračun smo pridobili iz letnih poročil podjetja. Letna poročila, ki so sestavljena iz računovodskega in poslovnega poročila, so v vseh obravnavanih letih lepo urejena in vsebujejo vse potrebne podatke. Podjetje Pipistrel je uspešno podjetje, ki se ukvarja s proizvodnjo ter razvojem ultralahkih letal. V svoji sicer specifični panogi ima veliko konkurenčno prednost tako na slovenskem trgu kot tudi v Evropi in po svetu.

Namen vsakega podjetja je ustvarjanje dobička in dolgoročni obstoj na trgu, za kar je potrebno tudi merjenje uspešnosti in finančnega položaja podjetja, kar je del računovodstva. Računovodstvo je orodje, ki nam pomaga razumeti »krvno sliko«
podjetja, krvna slika podjetja pa je računovodsko poročilo podjetja. S tem orodjem pridobimo podatke in informacije, ki so ključne za nas ali širše druge uporabnike, da se lahko lažje odločamo ali določajo za prihodnje gospodarske, finančne in poslovne naložbe ter za analizo preteklega poslovanja.

Z analizo računovodskega poročila podjetja Pipistrel z računovodskimi kazalniki smo v prvem delu diplomske naloge najprej predstavili teoretično osnovo. Sledila je predstavitev računovodskih izkazov, v zadnjem delu pa je bil izveden dejanski izračun računovodskih kazalnikov za obdobje od leta 2014 do leta 2018.

Vrednost stopnje lastniškosti financiranja je v obravnavanem obdobju padla kar za osem odstotnih točk in nam zato prikazuje trend padanja. Kapital je imel največjo vrednot prvo leto 2014, ko je bila stopnja lastniškosti financiranja 53,9 %, in najmanjšo vrednost leta 2018, ko je znašala 45,7 %. To, da je kapital padel, za podjetje ni dobro. Lahko bi rekli,

da ta kazalnik prikazuje finančno varnost podjetja. Vrednost dolžniškosti financiranja pa se je spremenila obratno sorazmerno. Vrednost se je iz leta 2014, ko je bila najmanjša in je znašala 46 %, v zadnjem letu povzpela na 54 %. Podjetje je v tem obdobju povečalo odvisnost financiranja tujcev. Lahko bi rekli, da se je finančna varnost podjetja z leti zmanjšala.

Kazalnik investiranja vključuje dva koeficienta, to sta stopnja osnovnosti investiranja in dolgoročnosti investiranja. Koeficient osnovnosti investiranja je bil v raziskovanem obdobju razgiban, najvišja vrednost je bila prvo leto 41 % in najmanjša 22 % takoj naslednje leto. Glavni razlog je bil, da so se povečale terjatve in zaloge. Osnovna sredstva so predstavljala manj kot polovico vseh sredstev. Koeficient dolgoročnosti investiranja pa nam je prikazal naslednje. Podjetje Pipistrel ima med dolgoročnimi sredstvi opredmetena osnovna sredstva in dolgoročne stroške razvijanja. V letu 2018 ima podjetje med dolgoročnimi sredstvi tudi dolgoročne finančne naložbe oziroma dolgoročna posojila drugim (v višini 2,1 milijona evrov), kar je vplivalo na porast vrednosti tega kazalnika iz leta 2017 v leto 2018. To se kaže tudi na novih investicijah z gradnjo proizvodnje v Stari Gorici.

Kazalnik dobičkonosnosti je eden od pomembnih kazalnikov, saj tudi investitorji, če podjetje nima dobička, ne bodo pripravljene investirati v podjetje. Prav tako je dobiček pomemben za lastnike. Če ni dobička, se podjetje ne more razvijati, napredovati in širiti ter oskrbovati samega sebe. Ko dejavnost podjetju ne prinaša dobička ali pa se ustvarja izguba, je velika verjetnost, da bo podjetje prenehalo delovati. V nalogi smo obravnavali dva koeficienta, ki sta pomembna za lastnike, ki so investirali kapital v podjetje z namenom oplajanja. To sta koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala in koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev. Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala sodi med pomembne in najpogosteje uporabljene, saj lahko z njim pojasnimo, kako uspešno poslovodstvo upravlja s premoženjem. Drugi koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev pa je prav tako pomemben, saj nam pokaže, koliko dobička je podjetje ustvarilo z obstoječimi sredstvi. Oba kazalnika sta pozitivna, kar je dobro. Kazalnika dobičkonosnosti kažeta, da je

podjetje v celotnem petletnem obdobju ustvarjalo pozitiven donos na vloženi kapital in ob tem ustvarjalo čisti dobiček. Sklepamo lahko, da je podjetje na zeleni veji.

Kazalnik gospodarnosti nam je pokazal, da je v izbranem obdobju podjetje v svoji panogi ustvarjalo dobiček. Podjetje je s poslovanjem pokrilo vse svoje stroške poslovanja. Trend kazalnika se je sicer gibal od 1,12 do 1,14 ter na koncu padel na 1,11. Vrednost kazalnika kljub nihanju še vedno znaša zelo veliko in je nad vrednostjo 1, kar je dober znak. Podjetju je osnovna dejavnost prinašala dobiček ter je delovalo gospodarno.

S kazalnikom obračanja smo lahko prikazali, kako hitro so se obračala posamezna sredstva od leta 2014 do 2018. Obravnavali smo obračanje terjatev do kupcev ter obračanje terjatev do dobaviteljev. Vrednost koeficienta obračanja terjatev do kupcev je bila zelo velika, v povprečju je dosegla vrednost 3,12 ter je imela štiri leta trend naraščanja, kar pomeni, da so se obratna sredstva prej povrnili v denar in pove, da je bilo gospodarjenje uspešno. Velika vrednost koeficienta v celotnem obdobju nam pove, da je podjetje v opazovanem obdobju pri izterjavi terjatev v povprečju potrebovalo 118 dni, da so kupci poplačali vse terjatve. Najdaljše obdobje vezave terjatev do kupcev je bilo leta 2014, ko je trajalo 140 dni in najmanjše obdobje leta 2017, ko je obdobje vezave terjatev do kupcev trajalo 86 dni. Izračunani koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev je imel povprečno vrednost v proučevanem obdobju okoli 7,6. Iz izračunov smo ugotovili, da je imelo podjetje najdaljšo dobo, da je poravnalo obveznosti do dobaviteljev, leta 2014, ko je znašala več kot 160 dni, najmanjšo dobo pa leta 2015, ko je znašala manj kot mesec dni. Če primerjamo ta dva kazalnika, ugotovimo, da so se obveznosti do dobaviteljev obračale hitreje kot terjatve do kupcev, kar pomeni, da so dobavitelji podjetju plačevali hitreje, kot pa je podjetje plačevalo kupcem. Veliko vrednost pa dosega tudi kazalnik obračanja zalog materiala, ki je v celotnem proučevanem obdobju nad vrednostjo 3, kar kaže na dobro poslovanje z zalogami in hitro prodajo zalog podjetja.

Po mojem osebnem mnenju bi bilo treba izpostaviti kazalnika, kot sta kazalnik gospodarnosti ter investiranja. Kazalnik gospodarnosti je eden ključnih kazalnikov, saj

prikazuje razmerje med prihodki in odhodki. Kazalnik nam kaže zelo dober trend, ki sicer ni v vseh letih naraščal, je bil pa vseeno nad vrednostjo eva. Vrednost je bila v vseh letih krepko nad vrednostjo ena, kar je zelo dobro. Prihodki so od leta 2014 do leta 2018 stalno naraščali, kar je tudi smisel dejavnosti. To pa tudi pomeni, da je podjetje v tem obdobju naredilo in prodalo dovolj izdelkov, da je zaslužilo za kritje vseh stroškov poslovanja, ob tem pa tudi ustvarjalo dobiček. Zato menim, da naj podjetje tudi v prihodnje deluje na ta način. Kazalnik investiranja kaže padajoči trend, podjetje je investiralo v nove objekte in tehnologijo, prav tako pa tudi razvijalo druge stvari. Na kapital je treba paziti, poveča se lahko z dokapitalizacijo ali z dobičkom, kar je tudi boljše. Glede na viden trend kazalnika investiranja bi podjetju svetoval, naj ostane na tej ravni in naj se kratkoročno nekaj časa ne zadolžuje in s tem pazi na kapital. Pri drugih kazalnik nimam pripomb in menim, da naj pri ostalih kazalnik ostane tako, kot je bilo do sedaj. Pri računovodski analizi z računovodskimi kazalniki pa je pomembno, da pridobljene informacije uporabimo z neko previdnostjo, ker je to analiza za nazaj. To pomeni, da ni nujno, da se bodo nekateri pretekli dogodki ponovili v prihodnosti. Pri sprejemanju novih odločitev se ne smemo zanašati samo na informacije, pridobljene iz računovodskih kazalnikov, ampak moramo pogledati bolj na široko in upoštevati tudi trenutne in predvidene gospodarske ter poslovne razmere na določenem trgu. Diplomaska naloga je nastajala ravno v letu 2020, ko se je po svetu razširila epidemija COVID-19, ki je na marsikaterem področju zaustavila razvoj in poslovanje. Vendar v tem delu na žalost niso zajeti podatki za leto 2020, da bi lahko videli, ali je v podjetju Pipistrel prišlo do kakšnih težav ali finančne krize pri poslovanju. Po navadi imamo v mislih, da bi lahko prišlo do gospodarske krize zaradi naravnih katastrof (pozebe, nevihte, viharji, toča, potres, požar), ki se zgodijo le na nekem območju in prizadenejo le določen krog ljudi ali gospodarstva ali poslovno verigo. Nepričakovano in nenavadno situacijo, ki smo ji bili priča leta 2020, bi zelo težko načrtovali, saj je prizadela svetovno gospodarstvo in je virus dejansko povzročil težave na svetovni ravni. V veliko primerih so se posamezna podjetja začela krčiti, saj je epidemija posledično vpliva na zmanjševanje količine dela na svetovni ravni. Posledično pomanjkanje dela privede do zmanjšanja dobička in odpuščanja delavcev, kar lahko ponovno pripelje do gospodarske krize. V letu 2020 je bilo kar nekaj podjetij prisiljenih

omejiti svoje delo ali poslovanje zaradi teh težav. Kako so določena podjetja preživela oz. preživljajo to »krizo«, je v veliki meri odvisno tudi od panoge in lokacije podjetja. Podjetje Pipistrel je po nekaterih podatkih zaenkrat zelo dobro preneslo to krizo, temu pa pripisujem ravno to, da je locirano na lokaciji, ki ni toliko na izpostavljenem kraju za svoje delo, kot so večja mesta v Sloveniji, druga pozitivna stvar pa je specifičnost panoge, s katero se ukvarja podjetje. Mislim, da je podjetje na dobri poti in ima dobro ter stabilno finančno stanje na trgu in bo lahko še marsikaj preživel. Poleg tega pa sta s to nalogo dosežena dva cilja. Eden je ta, da so na enem mestu zbrana vsa gradiva in orodja za analizo podjetja in ta uporabljena na resničnem primeru. Drugi cilj pa je, da smo z analizo dobili resnične in realne podatke delovanja podjetja in način, kako se jih uporablja v vsakdanjem računovodskem analiziranju. Če bi imeli podatke za leto 2020, bi bilo zanimivo analizirati tudi to leto, saj bi lahko dejansko videli, ali je epidemija vplivala na podjetje. Sam mislim, da je cilj dosežen, saj imam s to diplomsko nalogo na enem mestu zbrano gradivo za računovodsko analiziranje s kazalniki.

6. Reference

AJPES. 2014. *Letno poročilo Pipistrel 2014*. Agencija za javnopravne evidence in storitve. www.ajpes.si/jolp (pridobljeno 2. 3. 2020).

AJPES. 2015. *Letno poročilo Pipistrel 2015*. Agencija za javnopravne evidence in storitve. www.ajpes.si/jolp (pridobljeno 2. 3. 2020).

AJPES. 2016. *Letno poročilo Pipistrel 2016*. Agencija za javnopravne evidence in storitve. www.ajpes.si/jolp (pridobljeno 3. 3. 2020).

AJPES. 2017. *Letno poročilo Pipistrel 2017*. Agencija za javnopravne evidence in storitve. www.ajpes.si/jolp (pridobljeno 6. 3. 2020).

AJPES. 2018. *Letno poročilo Pipistrel 2018*. Agencija za javnopravne evidence in storitve. www.ajpes.si/jolp (pridobljeno 6. 3. 2020).

Benedik, Barbara. 2003. *Ugotavljanje uspešnosti podjetij z računovodskimi in finančnimi kazalniki*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

Bobryshev, Aleksey Nikolaevich; Uryadova, Tatyana Nikolaevna; Lyubenkova, Elena Petrovna; Yakovenko, Viktor Sergeevich; Alekseeva, Oksana Anatolievna. 2014. Analytical and management approaches to modeling of the accounting balance sheet. *Life Science Journal* 11, št. 8: 502–506.

Cerjak, Davorin. 2005. Sestava in analiza letnega poročila podjetja. Repozitorij univerze na Primorskem, 18. julij. <https://repozitorij.upr.si/IzpisGradiva.php?lang=slv&id=3889> (pridobljeno 30. 3. 2020).

CFI. 2020. Accounting. Corporate finance Institute. <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/ebooks/principles-accounting-book-pdf/> (pridobljeno 2. 3. 2020).

Hočevar, M., et. al. 2000. *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

- Igličar, Aleksander; Hočevnar, Marko. 2017. *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Igličar, Aleksander; Hočevnar, Marko. 2011. *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Založba GV.
- Ipavic, Aljoša. 2004. *Analiza uspešnosti poslovanja Petrol d. d. Diplomsko delo*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Ivančič, Neva. 2007. *Računovodska analiza poslovanja podjetja*. Diplomsko delo. Koper: Univerza na Primorskem.
- Ivankovič, Gordana; Jerman, Mateja. 2013. *Osnove računovodstva v turizmu*. Portorož: Fakulteta za turistične študije Turistica.
- Koletnik, Franc. 1977. *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
- Koželj, Stanko; Dolinšek, Tatjana. 2012. *Poslovno računovodstvo*. Celje: Fakulteta za komercialne in poslovne vede.
- Lončar, Mitja. 2009. *Računovodstvo in finančno poslovanje*. Ljubljana: Višja strokovna šola.
- Odar, Marjan; Hieng, Romana; Koželj, Stanko; Prusnik, Matjaž; Zupančič, Vera. 2011. *Finančno računovodstvo za družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Perkušić, Dijana. 2016. *Osnove računovodstva*. Split: Sveučilište u Splitu.
- Porenta, Katja. 2018. *Analiza poslovanja podjetja G z računovodskimi kazalniki*. Diplomsko delo. Višja strokovna šola B&B.
- Računovodstvo Pavliha. 2020. Srs 25 – oblike izkaza poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje. Računovodstvo Pavliha, 10. oktober. [http://www.pavliha.org/SRS_1/SRS_25.htm#c\)_Prilagojeno_raz%C4%8Dlenjevanje_postavk_v_izkazu_poslovnega_izida_za_zunanje_poslovno_poro%C4%8Danje_](http://www.pavliha.org/SRS_1/SRS_25.htm#c)_Prilagojeno_raz%C4%8Dlenjevanje_postavk_v_izkazu_poslovnega_izida_za_zunanje_poslovno_poro%C4%8Danje_). (pridobljeno 10. 10. 2020).

SIR. 2016. *Slovenski računovodski standardi*. <https://si-revizija.si/standardi/slovenski-racunovodski-standardi-2016> (pridobljeno 8. 3. 2020).

Skupina Pipistrel. 2020. Opis podjetja. *Spletna stran podjetja Pipistrel*, 9. oktober. <https://www.pipistrel-aircraft.com/sl/> (pridobljeno 10. 8. 2020).

Šuštar, Rozana. 2009. *Analiza bilanc in revizija*. Ljubljana: Zavod IRC.

Šuštar, Rozana. 2011. *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Zavod IRC.

Štefe, Erna. 2015. *Analiza bilanc z revizijo*. Učno gradivo. Kranj: B&B.

Turk, Ivan. 2014. *Nekaj smeri proučevanja računovodskih podatkov o ekonomskih in finančnih kategorijah pri poslovanju*. Ljubljana: Zveza ekonomistov Slovenije.

Zakon o gospodarskih družbah. 2016. Uradni list, 54/15.

Zakon o gospodarskih družbah. 2016. Uradno list, 55/15.

7. Povzetek

Diplomska naloga z naslovom *Računovodska analiza izbranega podjetja* temelji na računovodski analizi podjetja Pipistrel d. o. o. iz Ajdovščine. Podjetje se ukvarja z razvojem in proizvodnjo ultralahkih letal in je eno vodilnih Sloveniji, poleg tega pa ima svoje stranke skorajda po celem svetu. Diplomska naloga je razdeljena na tri dele, in sicer na teoretičnega, opisnega in tretjega, kjer je narejena računovodska analiza. Prva dva dela sta teoretične narave in predstavljata teorijo računovodske analize s kazalniki, računovodske izkaze ter opis podjetja in njegove prvotne dejavnosti. Tretji del pa zajema analizo, ki je izvedena s šestimi najbolj znanimi računovodskimi kazalniki. Ljudje največkrat o določenem podjetju vedo le osnovne informacije, torej, s čim se ukvarja, kje je locirano, kdaj je bilo ustanovljeno, koliko ima zaposlenih, kdo je ustanovitelj, kakšna je panoga in podobno, ob tem pa ne morejo poznati pa globljih informacij podjetja. Posameznik, ki mu je poznana le zunanost podjetja ali nima določene izobrazbe ali ga to ne zanima, niti ne more poznati globljih informacij o podjetju, saj so mu znani le splošni podatki. Z računovodsko analizo s kazalniki pa lahko gremo globlje v raziskavo. Glede na to, da je o podjetju moč slišati veliko dobrih stvari, smo želeli z raziskavo pridobiti vpogled v ekonomsko in finančno stanje podjetja ter način sestave in obdelave računovodske analize s kazalniki in ob tem ugotoviti, ali je podjetje res tako dobro. S to diplomsko nalogo sta bila dosežena dva temeljna cilja, ki sta bila povod za začetek pisanja te naloge. Prvi cilj je bil, da se na enem mestu zbere vsa teorija za analizo podjetja z računovodskimi izkazi in se tudi opravi v podjetju, ki dejansko obstaja. Drugi cilj pa je bil, da se z izračuni računovodskih kazalnikov ugotovijo finančni trendi v podjetju. Podatki za analizo so bili pridobljeni iz spletnega portala AJPES, in sicer za obravnavano obdobje po zadnji svetovni finančni krizi od leta 2014 do 2018.

Ključne besede: računovodska analiza podjetja, letno poročilo, bilanca stanja, izkazi poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz gibanja kapitala, računovodski kazalniki.

8. Abstract

Accounting Analysis of Selected Company

The diploma thesis entitled “Accounting Analysis of a Selected Company” is based on the accounting analysis of the company Pipistrel d.o.o. from Ajdovščina. The company is engaged in the development and production of ultralight aircraft and is one of Slovenia's leading manufacturers; it has customers virtually worldwide. The diploma thesis is divided into three parts: a theoretical part, a descriptive part, and a third part, in which the accounting analysis is conducted. The first two parts are theoretical in nature and present only the theory of accounting analysis with indicators, financial statements, and a description of the company and its original activities. The third part covers the analysis performed using the six most well-known accounting indicators. People usually know only basic information about a particular company, i.e. what it does, where it is located, when it was founded, how many employees it has, who is its founder, which industry it belongs to, and the like. However, they cannot know more in-depth company information. An individual who is only familiar with the company's exterior, or who does not have the relevant education, or is not interested in the matter, has no in-depth information about the company, as he or she only knows general information. With an accounting analysis using indicators, however, we can research deeper. Given that many good things are being said about the company, I was interested in gaining an insight into the company's economic and financial condition, in the method of compiling and processing an accounting analysis using indicators, and in determining if the company is really that good. With this diploma thesis, two basic goals were achieved, which were the reason for writing this thesis in the first place. The first goal was to gather all the theories on analysing a company with financial statements in one place, and to analyse a company that actually exists. The second goal was to determine the financial trends in the company by calculating the accounting indicators. The data for analysis were obtained from the AJPES web portal for the period after the last global financial crisis from 2014 to 2018.

Key words: company accounting analysis, annual report, balance sheet, income statements, cash flow statement, statement of changes in equity, accounting indicators.